

РОС МАКДОНАЛД БРАДАТАТА ДАМА

Превод от английски: Борис Миндов, 1988

chitanka.info

Почуках и отключената врата сама се отвори. Влязох в ателието, просторно и мрачно като плевник. На големия северен прозорец отсреща имаше плътни драперии от груб плат, който не пропускаха утринната светлина. Намерих електрическия ключ до вратата и го натиснах. Няколко флуоресцентни лампи, които висяха от голите греди, премигнаха и заляха стаята със синьо-бяла светлина.

Някаква непозната жена стоеше срещу мен под ярката светлина. Това бе само скица с въглен, поставена на триножник, но видът ѝ ме смрази. Голото ѝ тяло, отпуснато небрежно на един стол, беше стройно, закръглено и приятно за гледане. Лицето ѝ никак не беше приятно. Гъсти черни вежди почти закриваха очите ѝ. Моржови мустаци обрамчваха устата ѝ и гъста брада се разстиляше ветрилообразно върху гърдите.

Вратата зад мен изскърца. Момичето, което се появи на прага, носеше колосана бяла престилка и лицето ѝ изглеждаше малко като колосано, но не чак толкова, че да се отрази особено на красотата му. Черната коса беше пригладена строго назад.

— Може ли да попитам какво правите тук?

— Може да попитате. Търся мистър Уестърн.

— Наистина ли? Опитахте ли се да надникнете зад картините?

— Много време ли прекарва той там?

— Не, и още нещо не прави: не приема посетители в ателието си, когато той лично не е тук.

— Извинявам се. Вратата беше отворена. Влязох.

— Можете да направите обратното.

— Само минутка. Да не би Хю да е болен?

Тя погледна бялата си престилка и поклати глава.

— Негова приятелка ли сте? — попитах.

— Старая се. — Тя се усмихна леко. — Не винаги е лесно, особено ако ти е роднина. Аз съм негова сестра.

— Нима сте онази, за която той винаги разправя?

— Аз съм единствената сестра, която има.

Бръкнах в умствената си торба за военни спомени.

— Мери. Името беше Мери.

— И все още е Мери. А вие приятел ли сте на Хю?

— Смятам, че все още имам право да се наричам така. Бях едно време.

— Кога? — Въпросът беше рязък. Имах впечатлението, че тя не одобрява приятелите на Хю или поне някои от тях.

— На Филипините. Той беше придаден към моята част като военен художник. Впрочем казвам се Арчър. Лю Арчър.

— Охо! Ясно.

Неодобрението ѝ не включваше мен, поне засега. Тя ми подаде ръка. Ръката беше студена и твърда и подхождаше на втренчения ѝ поглед.

— Май имам погрешно впечатление за вас — рекох. — Мислех, че сте още ученичка в началното училище.

— Не забравяйте, че това е било преди четири години. Хората порастват за четири години. Поне някои.

Момичето беше много сериозно за възрастта си. Смених темата.

— В лосанджелеските вестници видях съобщението за изложбата му. Минавах оттук с колата си на път за Сан Франциско, та реших да му се обадя.

— Знам, че ще се зарадва, като ви види. Отивам да го събудя. Той си ляга ужасно късно. Няма ли да седнете, мистър Арчър?

Аз стоях прав, с гръб към брадатата гола жена, като донякъде преднамерено я криех от момичето. Когато се дръпнах настрана, тя я видя и окото ѝ не мигна. Каза само:

— Каква ли ще бъде следващата картина?

Но не можех да не се запитам какво е станало с чувството за хумор на Хю Уестърн. Огледах стаята да потърся нещо, което би обяснило наличието на тази противна скица.

Бях в обикновено ателие на художник. Масите и скамейките бяха отрупани с неща, които художниците използват, като рисуват картини: палитри и намацани с боя стъкълца, скицници, течащи туби боя. Картини в половин дузина стилове и половин дузина стадии на завършване бяха накачени по облепените със зебло стени или подпрени на тях. Някои ми се сториха нелепи и чудновати, но никоя не можеше да се мери със скицата на триножника.

Освен картините, тук имаше още нещо, което ме озадачаваше. Дървената каса на вратата, набраздена от дълбоки обли вдлъбнатини, общо четири на брой. Бяха пресни и почти на височината на очите ми. Сякаш някакъв невероятен юмрук бе нанесъл на дървото свръхчовешки удар.

— Няма го в стаята му — каза момичето от вратата. То много старателно владееше гласа си.

— Може да е станал рано.

— Леглото му е непобутнато. Цяла нощ е бил навън.

— Аз не се безпокоя. В края на краищата Хю е зрял човек.

— Да, но не винаги се държи като такъв. — Равният ѝ тон издаваше някакво чувство. Не можех да определя дали беше страх, или яд. — Той е с дванайсет години по-голям от мен, а по душа е още хлапак. Хлапак на средна възраст.

— Знам какво имате предвид. Известно време аз му бях неофициален пазач. Предполагам, че е гений или почти гении, но има нужда от човек, който да му напомня да не стои все под дъжда.

— Благодаря ви за сведението. Не знаех това.

— Хайде, хайде, не ми се сърдете.

— Извинявам се. Май съм малко разстроена.

— Създава ли ви ядове?

— Съвсем не. Поне напоследък. Откакто се сгоди за Алис, той слезе от облаците. Но все още има ужасни приятели. Със затворени очи може да познае имитация на Ван Гог, ала никак не умее да прави разлика между хората.

— Да не би да имате предвид мен? Или си въобразявам, че става дума за мен?

— Не. — Тя се усмихна пак. Усмивката ѝ ми харесваше. — Май се държах ужасно подозрително, когато ви заварих тук. Някои твърде съмнителни типове му идват на гости.

— Кой по-специално? — Казах това на шега. Точно над главата ѝ виждах огромната следа от юмрук върху касата на вратата.

Преди да успее да ми отговори, в далечината зави сирена. Тя наклони глава.

— Залагам десет срещу едно, че е за мен.

— Полицията ли?

— Линейка. Полицейските сирени не вият така. Аз съм рентгеноложка в болницата, та съм свикнала да се ослушвам за линейката. А тази сутрин съм дежурна.

Последвах я в преддверието.

— Изложбата на Хю се открива довечера. Той трябва да се върне. Когато се обърна към отсрещната врата, лицето ѝ просветля.

— Знаете ли, може да е работил през нощта в галерията. Ужасно придирчив е, когато става въпрос как ще подредят картините му.

— Защо да не се обадя по телефона в галерията?

— Обикновено до девет часа няма никого в канцеларията. — Тя погледна неподходящия за дама стоманен часовник на ръката си. — Остават двайсет минути.

— Кога го видяхте за последен път?

— Снощи, на вечеря. Хранихме се рано. След вечерята той се върна в галерията. Каза, че ще поработи само два часа.

— А вие останахте тук?

— До към осем, когато ме повикаха в болницата. Прибрах се къщи много късно и помислих, че си е легнал. — Тя ме гледеше неуверено, бръчица на съмнение се появи между правите ѝ вежди. — Да не би да ме разпитвате?

— Извинявам се. Това е професионална деформация.

— Каква е професията ви в действителност?

— А това не е ли действителност?

— Искам да кажа — сега, когато не сте в армията. Адвокат ли сте?

— Частен детектив.

— Аха. Разбирам. — Бръчката между веждите ѝ стана по-дълбока.

Чудех се какво ли е чела по въпроса.

— Но съм в отпуск. — Поне така се надявах.

Зад вратата на апартамента иззвъня телефон. Тя отиде да отговори, и се върна, облечена с манто.

— Мен търсеха. Някой си паднал от локатово дърво и си счупил крака. Ще трябва да ме извините, мистър Арчър.

— Почакайте една секунда. Ако ми кажете къде се намира художествената галерия, ще проверя дали Хю е там.

— Разбира се, вие не познавате Сан Маркос.

Тя ме заведе до френските прозорци в дъното на преддверието. Те гледаха към един асфалтиран паркинг, засенчен в долния край от голяма постройка с формата на сплескан куб с гипсова фасада. Пред прозорците имаше балкон, от който към паркинга се спущаше железобетонна стълба. Момичето прекрачи навън и посочи гипсовия куб:

— Това е галерията. Не е трудно да се намери, нали? За по-пряко поемете направо по уличката отпред.

Някакъв висок млад човек в черно трико на акробат лъскаше на паркинга червен автомобил с гюрюк. Той зае пета позиция и махна с ръка:

— Бонжур, Мари!

— Бонжур, мой лъжефранцузино! — В шеговития ѝ тон прозвуча презрителна нотка. — Виждаш ли си Хю тази сутрин?

— Не съм. Да не би блудният син пак да е избягал?

— Не бих казала избягал...

— Чудех се къде е колата ви. Няма я в гаража. — Гласът му беше прекалено мелодичен.

— Кой е тоя? — попитах я полугласно.

— Хилари Тод. Той държи магазин за произведения на изкуството на долния етаж. Щом колата я няма, значи Хю не е в галерията. Ще трябва да взема такси до болницата.

— Аз ще ви закарам с моята кола.

— Дума да не става. От другата страна на улицата има пиаца за таксите. — Тя добави през рамо: — Обадете ми се в болницата, ако видите Хю.

По стълбата слязох на паркинга. Хилари Тод продължаваше да лъска гюрюка на колата си, макар че светеше като огледало. Раменете му бяха широки и пращяха от мускули. Някои хлапаци от балета са силни и могат да бъдат опасни. Не че беше съвсем хлапак. Имаше малка кръгла плешивина, която лъщеше като сребърен долар в косата му.

— Бонжур! — казах на гърба му.

— Да?

Моят френски, изглежда, подразни слуха му. Той се обърна и се изправи. Видях колко висок беше, толкова висок, че се чувствавах сплескан, макар и да бях на ръст повече от един и осемдесет. Беше си пуснал бакенбарди, за да компенсира плешивината. В съчетание със светлите очи те му придаваха вид на римлянин. Римска свиня.

— Познавате ли добре Хю Уестърн?

— Ако това е ваша работа...

— Моя е.

— А защо?

— Аз зададох въпроса, момчето ми. Отговори.

Той се изчерви и сведе очи, сякаш четях нечестивите му мисли. После се позапъна.

— Аз... аз... е, аз живея на долния етаж от две години. Продадох няколко от картините му. Защо?

— Помислих, че вие може да знаете къде е, щом като сестра му не знае.

— Отде да го зная къде е? Вие да не сте полицай?

— Не точно.

— Искате да кажете — съвсем не? — Той пак зае пета позиция. — Тогава нямате право да се държите така заповеднически. Аз не зная абсолютно нищо за Хю. И съм много зает.

Обърна се рязко и продължи лъскането, отличните му безполезни мускули играеха под трикото.

Тръгнах по тясната пътека, която водеше към улицата. През кипарисовия плет отляво съзрях маси с чадъри, израсли като гигантски многоцветни гъби във вътрешния двор на един ресторант. От другата страна се виждаше стената на галерията, бялото ѝ еднообразие се нарушаваше от един-единствен прозорец с желязна решетка на височината на главата ми.

Фасадата на галерията бе маскирана с псевдогръцки портик с високи колони. Широка железобетонна стълба водеше от улицата към него. На площадката на стълбата стоеше някакво момиче, полуоблегнало се на една от колоните.

То се обърна към мен и косите слънчеви лъчи образуваха ореол около главата му. Притежаваше някаква поразителна хубост: жълторуса коса, светлокестеняви очи, мургава кожа. С ушития си по поръчка костюм изглеждаше като пясък в торба.

— Добро утро!

Престори се, че не ме чува. Десният ѝ крак потропваше нетърпеливо по площадката. Минах през портика и стигнах до високата бронзова врата, натиснах я. Не помръдна.

— Тук няма още никого — каза момчето. Галерията се отваря в десет.

— Тогава вие какво правите тук?

— Случайно работя тук.

— Защо не отворите?

— Нямам ключ. Във всеки случай — добави тя важно — не пускаме посетители преди десет.

— Аз не съм турист, поне в момента. Дойдох да се видя с мистър Уестърн.

— Хю ли? — За пръв път тя ме погледна право в очите. — Хю не е тук. Той живее зад ъгъла, на Рубио Стрийт.

— Точно оттам идвам.

— Е, тук го няма. — Тя наблегна някак особено на думите си. — Тук няма никого освен мен. И няма да остана дълго, ако доктор Силиман не дойде.

— Силиман ли?

— Доктор Силиман е нашият уредник. — Каза го така, сякаш беше собственичката на галерията. След малко произнесе с по-мек глас: — Защо ви трябва Хю? Някаква работа ли имате с него?

— Уестърн ми е стар приятел.

— Така ли?

Загуби интерес към разговора. Няколко минути стояхме едни до друг и мълчахме. Тя пак потропваше с крак. Аз пък наблюдавах навалищата по близката улица в съботното утро: жени с памучни панталони, жени по шорти, с плисирани поли, няколко мъже с каубойски шапки, някои с такета. Малка част от населението имаше испански или индиански лица. Близо половината коли по пътя носеха номера от други щати. Сан Маркос представляваше неповторима амалгама — западен граничен град, океански курорт и колония на художници.

Един дребен човек в червено сако от рипсено кадифе се отдели от тълпата и бързо заизкачва стъпалата. Движенията му бяха пъргави като на маймуна. Набръчканото му лице също бе маймунско. Гъста накъдрена прошарена коса увеличаваше ръста му с около седем сантиметра.

— Извинявам се, че ви накарах да чакате, Алис.

Тя направи жест, който значеше „нада“^[1].

— Не се безпокойте. Този господин е приятел на Хю.

Той се обърна към мен. Усмивката му ту разцъфваше, ту увяхваше.

— Добро утро, сър. Как ви беше името?

Казах му го. Той поклати глава. Пръстите му бяха като тънки стоманени куки.

— Уестърн трябва да пристигне всяка минута. Проверихте ли в апартамента му?

— Да. Сестра му смяташе, че може да е прекарал нощта в галерията.

— Ох, но това е невъзможно. Искате да кажете, че нощес се е прибирал вкъщи?

— Очевидно не.

— Не ми казахте това — рече русокосото момиче.

— Не знаех, че ви интересува.

— Алис има пълно право да се интересува. — Очите на Силиман блеснаха, сякаш се наслаждаваше на някаква клюка от втора ръка. — Те с Хю ще се женят. Идущия месец, нали, Алис? Впрочем познавате ли се с мис Търнър, мистър Арчър?

— Приятно ми е, мистър Арчър. — Гласът ѝ беше сух и враждебен. Досетих се, че Силиман я е поставил в неудобно положение.

— Сигурен съм, че ще дойде скоро — заяви той успокоително. — Имаме още малко работа, довършваме програмата за тазвечерната изложба. Ще влезете ли да почакате?

Казах, че ще вляза.

Силиман извади от джоба на самото си тежка връзка ключове и отключи бронзовата врата, после я заключи отново подире ни. Алис Търнър натисна един електрически ключ и освети фойето с висок таван и гръцки статуи, изправени като застинали стражи покрай стените. Имаше също няколко нимфи и Вечери от мрамор, но повече ме интересуваше Алис. Тя притежаваше всичко, което притежаваха и Вечерите, плюс допълнителното предимство, че беше жива. Изглежда, притежаваше и Хю Уестърн, което ме учуди. Той беше малко стар за нея и малко изхабен. Алис никак не приличаше на ония момичета, които се примиряват с някой застарял ерген. Но в замяна на това пък Хю Уестърн имаше талант.

Алис извади купчина писма от пощенската кутия и ги занесе в канцеларията, в която се влизаше през фойето. Силиман се обърна към мен, ухилен като маймуна.

— Бива си я, а? Хю е способен да завърти главата и на най-хубавото момиче в града. Пък и тя е от много добро семейство, отлично семейство. Знаете ли, баща ѝ, адмиралът, е един от нашите попечители, и Алис е наследила интереса му към изкуството. Разбира се, сега тя има и личен интерес. Знаехте ли за годежа им?

— Аз не съм виждал Хю от години, от войната насам.

— Тогава трябваше да си държа езика зад зъбите и да го оставя сам да ви каже.

Докато разговаряхме, той ме поведе през централната галерия, която се простираше по дължината на цялата сграда като главен кораб на църква. Отляво и отдясно се виждаха по-малки изложбени зали — нещо като шефове. Над тях имаше мецанин, до който водеше открита желязна стълба.

Снлиман се заизкачва по нея, като продължаваше да говори:

— Щом не сте виждали Хю от войната, сигурно ще ви е интересно да погледнете последните му работи.

Интересувах се, макар и не като човек на изкуството. По стената на мецанина бяха накачени двайсетина картини: пейзажи, портрети, полуабстрактни фигури и още по-абстрактни натюрморти. Познах някои от сцените, които бе скицирал във филипинските джунгли — сега увековечени с маслени бои. Централно място заемаше портретът на брадат мъж, когото едва ли щях да позная, ако не беше надписан: „Автопортрет“.

Хю се бе променил. Понапълнял и загубил напълно младежкия си вид. По челото му имаше отвесни бръчки, в косата и брадата — сиви кичури. Светлите очи като че се усмихваха иронично. Но когато ги погледнах под друг ъгъл, бяха тъжни и мрачни. Лице, което човек би могъл да види в огледалото на банята си в някое студено сиво утро след преливане.

Обърнах се към уредника, който се навърташе край мен.

— Откога си е пуснал брада?

— Преди две години, мисля, скоро след като дойде при нас като местен художник.

— Много ли му харесват брадите?

— Не разбирам какво искате да кажете.

— Аз също. Но попаднах на нещо необикновено в ателието му тази сутрин. Скица на жена — гола, с гъста черна брада. Това говори

ли ви нещо?

Старият човек се усмихна.

— Отдавна съм престанал да се мъча да разбера Хю. Сигурно е, че си има своя логика на естет. Но трябва да видя тази скица, за да си съставя мнение. Може просто да е драскал нещо.

— Съмнявам се. Скицата беше голяма и старателно изработена. — Зададох въпроса, който се въртеше в главата ми: — Добре ли е той психически? Да не би да е откачил нещо?

Отговорът беше рязък:

— Нищо подобно. Просто е погълнат от работата си и е много импулсивен. Винаги закъснява за срещите си. — Силиман погледна часовника си. — Снощи обеща да се срещнем тук в девет сутринта, а вече е почти девет и половина.

— Кога го видяхте снощи?

— Оставих му ключа на галерията, като си тръгнах за къщи да вечерям. Той искаше да размести някои от тези картини. Към осем или малко след това дойде у дома да върне ключа. Имаме само един ключ, защото не можем да си позволим лукса да наемем пазач.

— Каза ли къде ще отиде след това?

— Имаше среща, но не каза с кого. Изглежда, бързаше, защото не се задържа да пийне нещо. Хм. — Погледна пак часовника си. — Май е по-добре да се залавям за работа, с Уестърн или без него.

Алис ни чакаше в подножието на стълбата. Стискаше с две ръце перилата от ковано желязо. Гласът ѝ вече не беше шепот, а като че изпълваше просторното помещение със зловещо ехо:

— Доктор Силиман, Шарден е изчезнал.

Той се спря така внезапно, че едва не се блъснах в него.

— Не може да бъде.

— Знам. Но е изчезнал с рамката и всичко.

Силиман се втурна надолу по стъпалата и се загуби в едно от по-малките помещения под мецанина. Алис го последва с бавни крачки. Аз я настигнах.

— Някаква картина ли липсва?

— Най-хубавата картина на татко, една от най-добрите творби на Шарден в страната. Той я отстъпи на галерията за един месец.

— Много пари ли струва?

— Да, много е ценна. Но за татко струва много повече от парите... — Тя се обърна на вратата и ме изгледа смутено, сякаш се бе сетила, че издава семейните си тайни на чужд човек.

Силиман стоеше гърбом към нас, втренчен в едно празно място на отсрещната стена. Когато се обърна кръгом, изглеждаше страшно разстроен.

— Казах на управата, че трябва да сложим сигнална инсталация... от застрахователната компания ни препоръчаха това. Но само адмирал Търнър ме подкрепи. Сега, разбира се, ще упрекват мен. — Неспокойните му очи блуждаеха, спряха се на Алис. — И какво ще каже баща ви?

— Ще се поболее. — Самата тя изглеждаше като болна.

Така нямаше да стигнем доникъде, затова се намесих:

— Кога я видяхте за последен път?

— Вчера следобед, около пет и половина — отговори Силиман. — Показвах я на един посетител точно преди да затворим. Ние от канцеларията проверяваме посетителите много внимателно, нали нямаме пазачи.

— Кой беше посетителят?

— Една дама... дама в напреднала възраст от Пасадина. Тя е извън всякакво подозрение, разбира се. Аз лично я изпратих, беше последна в галерията, зная това със сигурност.

— Не забравяте ли Хю?

— Ей богу, забравих го. Той беше тук до осем часа снощи. Да не би да намекувате, че Уестърн я е взел? Той е нашият местен художник, обича галерията.

— Може да е проявил небрежност. Ако е работил в мецанина и е оставил вратата незаключена...

— Той винаги я държи заключена — каза Алис хладно. — Хю не е небрежен, щом става въпрос за такива важни неща.

— Има ли друг вход?

— Не — отговори Силиман. — Сградата е построена така, че сигурността ѝ е гарантирана. Кабинетът ми е само с един прозорец, и то със здрава решетка. Вярно, имаме климатична; инсталация, но отвърстията са твърде малки, за да може да се промъкне някой през тях.

— Да прегледаме прозореца.

Старият човек беше толкова разстроен, че нямаше никакво желание да ми се противи. Той ме поведе през един склад, претърпан със стари картини в позлатени рамки, чиито създатели заслужаваха да бъдат окачени на въжето, макар че самите картини не заслужаваха да бъдат окачени където и да било. Единственият прозорец в канцеларията имаше жалози и бе здраво затворен. Дръпнах шнура и през прашното стъкло надзърнах навън. Отвесните железни пръчки на прозореца бяха на повече от седем сантиметра една от друга. Никоя от тях не изглеждаше да е пипана. От другата страна на уличката виждах няколко туристи, които закусваха спокойно зад живия плет на ресторанта.

Силиман се облегна на бюрото, сложи ръка на телефонната вилка. Лицето му се гърчеше от нерешителност.

— Неприятно ми е да се обаждам на полицията по такъв въпрос. Но май ще трябва да се обадя, нали?

Алис се пресегна над бюрото и закри ръката му с длан, линията на гърба ѝ приличаше на опъната тетива.

— Не е ли по-добре да поговорите първо с татко? Той беше тук с Хю снощи... трябваше по-рано да се сетя. Възможно е да си е занесъл Шарден вкъщи.

— Нима? Наистина ли мислите така? — Силиман пусна слушалката на телефона.

— Не е в характера на татко да направи такова нещо, без да ви каже. Но месецът почти изтече, нали?

— Остават още три дена. — Ръката му пак хвана слушалката на телефона. — Вкъщи ли си е адмиралът?

— Сега трябва да е в клуба. Тук ли е колата ви?

— Тази сутрин я няма.

Аз взех едно от прословутите си бързи решения, с които се събуждаш посред нощ, след като си размишлявал пет години. Сан Франциско можеше да почака. Любопитството ми беше разпалено, това бе и дори нещо по-дълбоко от любопитство. Нещо от отговорността, която чувствавах към Хю на Филипините, когато аз бях практичният, а той — вечно зеленият младок, който смяташе, че джунглата е спокойно място като пейзаж на Митничаря Русо^[2]. Макар че бяхме почти връстници, аз се чувствавах като негов по-голям брат. И все още бе така.

— Моята кола е зад ъгъла — казах. — Ще ми бъде приятно да ви закарам.

Плажният клуб на Сан Маркос представляваше дълга ниска постройка, боядисана в убитозелено и разположена доста далеч от пътя. Всичко в нея изглеждаше мъртво, дори частният полицай, който стоеше вътре зад вратата с огледално стъкло и ни гледаше, докато идвахме по пътеката.

— Адмирала ли търсите, мис Търнър? Мисля, че е горе, на северната площадка.

Прекосихме една веранда, настлана с плочки, засенчена от палми в сандъчета, и по стълбите се изкачихме на слънчева площадка с кабинки от двете страни. Виждах планините, които обграждаха града като стена и го отделяха от пустинята на североизток, и морето долу с вълните, които проблясваха като сини рибешки люспи. Плувният басейн на подветрената страна на площадката беше спокоен и бистър.

Адмирал Търнър се печеше на слънце, седнал на брезентов шезлонг. Този едър старец по шорти и риза без ръкави стана, като ни видя. От слънцето и вятъра лицето му бе почервняло, а плътта около очите се бе набръчкала. От възрастта тялото му се бе отпуснало, ала гласът му не бе нито старчески, нито немощен. В него все още звучеше сурова властност.

— Какво става, Алис? Аз мислех, че си на работа.

— Дойдохме да ви зададем един въпрос, адмирале. — Силиман се поколеба, прокашля се, закрил устата си с ръка. Погледна Алис.

— Говори, драги. Защо всички изглеждате така умърлушени?

— Снощи занесохте ли Шарден у дома си? — изрече с мъка Силиман.

— Не. Няма ли го?

— Липсва от галерията — каза Алис. Тя се държеше неуверено, сякаш старецът малко я плашеше. — Помислихме, че може да си го взел.

— Аз ли да съм го взел? Абсурд! Пълен абсурд, немислимо! — Късата бяла коса настръхна на главата му. — Кога са го взели?

— Не знаем. Нямаше го, когато отворихме галерията. Току-що установихме това.

— По дяволите, какво става? — Старецът погледна момичето гневно, после се вторачи в мен; очите му бяха като кръгли сини циви

на пистолет. — А кой сте вие, дявол да ви вземе?

Той беше само адмирал в оставка, а аз бях смъкнал военната униформа преди години, но се смутих.

— Приятел на Хю, татко. Мистър Арчър — обади се Алис.

Той не подаде ръка. Аз погледнах настрана. Някаква жена по бял бански костюм бе застанала на триметровата дъска в единия край на басейна. Тя направи три бързи крачки и подскочи. Тялото ѝ се изви като дъга, увисна във въздуха, изправи се и падна, като разцепи водата почти без плясък.

— Къде е Хю? — запита адмиралът кисело. — Ако това се дължи пак на неговата небрежност, ще пребия тоя негодник.

— Татко!

— Стига си ме таткосвала. Къде е той, Али? Ти би трябвало да знаеш.

— Но не зная. — Тя добави със слаб глас: — Цяла нощ го няма.

— Така ли? — Старецът седна внезапно, като че краката му бяха твърде слаби за тежестта на чувствата му. — Той не ми е споменавал нищо за заминаване.

Същата жена в белия бански костюм се изкачи по стъпалата зад него.

— Кой е заминал? — попита тя.

Адмиралът изви жилестата си шия, за да я погледне. Тя заслужаваше такова усилие, макар че вече бе надхвърлила трийсетте. Мокрото ѝ тяло беше загоряло и стегнато, закръглено на съответните места и тясно на други. Не си спомнях лицето ѝ, но фигурата ѝ ми се струваше позната. Силиман я представи като съпруга на адмирал Търнър. Когато свали червената си гумена шапчица, рижата ѝ коса лумна като малък пожар.

— Направо няма да ми повярваш, Сара. Моят Шарден е откраднат.

— Кой точно?

— Аз имам само един. „Ябълката на масата“.

Тя се нахвърли върху Силиман като разярена котка.

— Застрахован ли е?

— За двайсет и пет хиляди долара. Но се боя, че с нищо не може да се замени.

— А кой е заминал?

— Хю — каза Алис. — Разбира се, това няма нищо общо с картината.

— Сигурна ли си? — Жената се обърна към съпруга си така рязко, че изглеждаше почти тровава. — Хю е бил в галерията, когато ти си се отбила там снощи. Ти сама ми каза това. Да не би да се е опитвал да купи Шарден?

— Не вярвам — отвърна Алис унило. — Той нямаше толкова пари.

— Това ми е много добре известно. Той действуваше като агент на някого. Не беше ли така, Джонстън?

— Да — призна старецът. — Не искаше да ми каже кой е клиентът му, затова и не се вслушах в предложението му. Все пак глупаво е да се правят прибързани изводи. Аз бях с Хю, когато напусна галерията, и зная с положителност, че Шарден не беше у него. Тази картина беше последното нещо, което погледнах.

— По кое време Хю се раздели с теб?

— Някъде около осем... не си спомням точно. — Този разпит като че го състаряваше и смаляваше още повече. — Вървя пеш с мен до колата ми.

— Нищо не му е пречело да се върне веднага обратно.

— Не проумявам какво се мъчиш да докажеш — обади се Алис.

По-възрастната жена се усмихна жлъчно.

— Просто се опитвам да установя фактите, за да знаем какво да правим. Забелязвам, че никой не е предложил досега да повикаме полиция. — Тя изгледа поред всички около себе си. — Е? Да я повикаме ли? Или да приемем работната хипотеза, че милият Хю е взел картината?

Известно време всички мълчаха. Най-после адмиралът наруши тягостното мълчание:

— Не бива да занимаваме властите, ако Хю е замесен. Той е член на нашето семейство.

Алис сложи признателно ръка на рамото му, ала Силиман каза смутено:

— Ще трябва да предприемем нещо. Ако не положим усилия да намерим картината, може да не получим застраховката.

— Разбирам — рече адмиралът. — Ще трябва да поемем този риск.

Сара Търнър се усмихна самодоволно със стиснати устни. Тя бе наложила мнението си, макар че още не бях сигурен какво е мнението ѝ. По време на семейния спор аз се отдръпнах на няколко крачки, облегнах се на перилата на стълбата и се преструвах, че не слушам.

Сега тя пристъпи към мен; тесните ѝ очи ме изучаваха, сякаш за нея мъжествеността беше артикул, който много ценеше.

— А вие кой сте? — попита тя и хладната ѝ усмивка стана по-широка.

Представих се. Не се усмихнах в отговор. Но жената дойде много близо до мен. От нея лъхаше на хлор, долових и не толкова приятната миризма на пот.

— Вие, изглежда, се чувствувате неловко — рече тя. — Защо не дойдете да поплувате с мен?

— Страхът от водата не ми позволява. Съжалявам.

— Колко жалко. Аз не обичам да върша нищо сама.

Силиман ме побутна леко.

— Трябва непременно да се върна в галерията — рече той полугласно. — Мога да повикам такси, ако предпочитате.

— Не, аз ще ви закарам.

Търсех възможност да поговоря насаме с него.

Във вътрешния и двор се чува бързи стъпки. Погледнах надолу и видях голото теме на Хилари Тод. Почти в същия миг той погледна нагоре към нас. Обърна се внезапно и тръгна да си върви, после промени решението си, защото Силиман му подвикна:

— Хей, вие там — Търнърови ли търсите?

— Ами да.

С крайчеца на окото си забелязах как Сара Търнър реагира, като чу гласа му. Тя настръхна и вдигна ръка към пламтящите си коси.

— Те са тук горе — каза Силиман.

Тод изкачи стъпалата с явна неохота. На слизане се разминахме с него. С риза в пастелен цвят и подходяща вратовръзка под светло сако от туид, той изглеждаше много елегантен, но и много смутен и напрегнат. Сара Търнър го посрещна на най-горното стъпало. Аз исках да поостана с цел да подслушвам, но Силиман ме избута напред.

— Мисис Търнър, изглежда, познава много добре Тод — казах му в колата. — Има ли нещо общо помежду им?

Той отговори кисело:

— Никога не съм мислил по този въпрос. Доколкото зная, те са само случайни познати.

— А Хю? И той ли е само случаен неин познат?

Силиман ме изучаваше с поглед цяла минута, докато колата набираше скорост.

Значи забелязвате някои неща?

— Това ми е работата.

— А точно каква ви е работата? Да не сте художник?

— Ни най-малко. Аз съм частен детектив.

— Детектив ли? — Той подскочи на седалката, сякаш бях понечил да го ухапя. — Значи не сте приятел на Уестърн? От застрахователната компания ли сте?

— Не. Приятел съм на Хю и единствено в качеството си на такъв се интересувам от случая. Натъкнах се на този случай, тъй да се каже.

— Разбирам — рече той. Но изглеждаше малко объркан.

— Та да се върнем на мисис Търнър. Тя не направи сцена с мъжа си ей така, на шега. Трябва да е имала някаква причина. Любов или омраза.

Силиман поддържа езика зад зъбите си, но не устоя на изкушението да поклокарствува.

— Предполагам, че е и любов, и омраза. Откакто адмиралът я доведе тук, тя все се интересува от Хю. Не е родена в Сан Маркос, знаете. — Това, изглежда, го успокояваше. — През войната е била в женския доброволчески корпус във Вашингтон. Адмиралът я забелязал — Сара умее да се набива на очите — и я взел в своя щаб. Когато подал оставка, оженил се за нея и дошъл тук да живее в семейната си къща. Майката на Алис умряла преди много години. И тъй, не бяха минали и два месеца след пристигането на Сара, и тя започна да прави мили очи на Хю. — Той стисна устни като възмутена стара мома. — Останалото е местна работа.

— Любов ли беше това?

— По-скоро от едната страна, доколкото мога да съдя. Тя беше съвсем полудяла за него. Не вярвам той да е имал никакви други чувства към нея освен плътски. Вашият приятел е същински демон с жените. — Във възмутения глас на Силиман се долавяше нотка на завист.

— Но доколкото разбрах, той щял да се жени за Алис.

— О, да, да. Във всеки случай наистина имаше такова намерение, преди да изникне тази ужасна история. Той... ъ-ъ... се заплете със Сара, преди да се запознае с Алис. Преди няколко месеца Алис се върна от художественото училище.

— Знае ли Алис за любовната му връзка с мащехата ѝ?

— Предполагам, че знае. Чувам, че двете жени не се погаждат твърде, макар че може да има други причини за това. Алис отказва да живее в къщата; премести се в пристройката за градинаря зад дома на Търнърови. Мисля, че конфликтът със Сара е една от причините да дойде да работи при мен. Разбира се, има си и парични съображения. Семейството не е в добро финансово положение.

— Аз пък помислих, че са тъпкани с пари. Съдя от начина, по който адмиралът пренебрегна въпроса за застраховката. Двайсет и пет хиляди долара ли казахте?

— Да. Той много обича Хю.

— Щом не е добре с парите, как така притежава толкова ценна картина?

— Била му е подарена, когато сключил брак с първата си жена. Баща ѝ работел във френското посолство във Вашингтон и им дал този Шарден като сватбен подарък. Тъй че можете да разберете защо адмиралът толкова обича картината.

— Това ми е по-ясно, отколкото отказът му да повика полиция. Какво мислите за това, докторе?

Известно време Силиман не отговори. Наближавахме центъра на града и аз трябваше да следя движението. Не можех да наблюдавам лицето му.

— В края на краищата картината е негова — каза той предпазливо. — И на бъдещия му зет.

— Но вие все пак не мислите, че Хю е виновен, нали?

— И аз не знам какво да мисля. Съвсем съм объркан. И нищо няма да разбере, докато не успея да поговоря с Уестърн. — Изглежда ме проницателно. — Ще го търсите ли?

— Все някой трябва да върши тази работа. Изглежда, че аз съм избраникът.

Когато го свалих пред галерията, попитах къде работи Мери Уестърн.

— В градската болница. — Обясни ми как да я намеря. — Но ще бъдете дискретен, нали, мистър Арчър? Няма да извършите или да кажете нещо прибързано, нали? Аз съм в много деликатно положение.

— Ще бъда много учтив и любезен.

Но затръшнах шумно вратичката под носа му.

В чакалнята на рентгеновото отделение имаше няколко пациенти в различни стадии на недъгавост и старост. Закръгленичката блондинка на гишето ми каза, че мис Уестърн е в тъмната стая. Бих ли почакал? Седнах и взех да се любувам на гладките ѝ загорели рамене, които се виждаха през найлоновата престилка. След няколко минути в стаята влезе Мери — колосана, сдържана и деловита. Тя замига на силната светлина, идееща от прозореца. Изпитах мимолетното усещане, че зад тази фасада се крие едно самотно дете.

— Видяхте ли се с Хю?

— Не. Елате за минута. — Улових я за лакътя и я дръпнах в коридора.

— Какво има? — Гласът ѝ беше спокоен, но прозвуча по-високо.

— Да не му се е случило нещо?

— Не на него. От галерията е открадната картината на адмирал Търнър. Шарден.

— Но какво общо има Хю с това?

— Някой, изглежда, мисли, че той я е взел.

— Някой ли?

— По-точно мисис Търнър.

— Сара! Тя е способна да говори какво ли не, само и само да го очерни, задето я заряза.

Мислено си отбелязах това.

— Може и да е така. Работата е там, че адмиралът май също го подозира. Дори не иска да съобщи на полицията.

— Адмирал Търнър е един изкуфял глупак. Ако Хю беше тук, за да се защити...

— Но там е въпросът, че го няма.

— Аз ще го намеря. — Тя се обърна към вратата.

— Може да се окаже, че не е толкова лесно.

Тя ме погледна ядно, вирнала заоблената си брадичка.

— Вие също го подозирате.

— Не го подозирам. Но не забравяйте, че е извършено престъпление. Престъплението често не идва само.

Тя се обърна към мен, очите ѝ бяха големи и много тъжни.

— Вие наистина мислите, че се е случило нещо с брат ми.

— Нищо не мисля. Но ако бях сигурен, че е извън опасност, сега щях да съм на път за Сан Франциско.

— Значи е толкова лошо — каза тя шепнешком. — Трябва да отида в полицията.

— Ваша си работа. Но няма да искате да я замесвате, ако има и най-малка вероятност... — Оставих изречението недовършено.

Тя го довърши:

— Че Хю е крадец? Няма такава вероятност. Но ще ви кажа какво ще направим. Той може да е във виличката си в планините. Отишъл е, без да се обади на никого. Ще ме закарате ли дотам? — Тя сложи леко ръка на ръкава ми. — Ако се налага да заминете, бих могла да отида сама.

— Оставам — рекох. — Можете ли да си вземете отпуск?

— Вземам си. Могат само да ме уволнят, а тук не се намират достатъчно добри рентгенолози. Във всеки случай нощес работих три часа извънредно. Ще дойда с вас след две минути.

И дойде.

Спуснах гюрука на колата. Докато излизахме от града, вятърът отвя гладката маска на деловитостта, обагри бузите ѝ и разпусна пригладените коси.

— Трябва по-често да правите това — казах аз.

— Какво да правя?

— Да излизате извън града, да се успокоявате.

— Аз не съм напълно спокойна, когато брат ми е обвинен в кражба и на всичко отгоре е изчезнал.

— Много работите. Идвало ли ви е някога наум, че може би се преуморявате от работа?

— А на вас идвало ли ви е наум, че все някой трябва да работи, иначе работата ще остане несвършена? Вие с Хю си приличате повече, отколкото си мислех.

— В някои отношения това е комплимент. Но във вашата уста звучи като обида.

— Не исках да прозвучи точно така. Но ние с Хю сме толкова различни. Признавам, че той работи много върху картините си, но никога не се е опитвал да си осигури постоянен доход. Откакто завърших училище, аз се грижа за прехраната на двама ни. Със заплатата си на местен художник той може да си набавя само нужните му материали и нищо повече.

— Аз пък мислех, че е добре финансово. Лосанджелеските вестници поместиха голяма предварителна реклама за изложбата му.

— Критиците не купуват картини — каза тя рязко. — Той урежда тази изложба, за да се опита да продаде някои картини, та да може да се ожени. Хю изведнъж осъзна, че парите са важно нещо. — И добави с известна горчивина: — Ала това стана малко късно.

— Но върши и известна странична работа, нали? Не е ли нещо като търговски посредник?

— Да, на Хендрикс. — В нейните уста името прозвуча като неприлична дума. — Но по-добре да не беше вземал пари от този човек.

— Кой е Хендрикс?

— Един човек.

— Разбрах това. Какво им има на парите му?

— Откровено казано, не зная. Нямам представа отде идат. Но ги има.

— Не го ли харесвате?

— Не. Не го харесвам, не харесвам и тези, които работят за него. Приличат ми на банда главорези. Но Хю не забелязва това. Той е ужасно наивен. Не искам да кажа, че Хю е извършил нещо лошо — добави тя бързо. — Той купи няколко картини за Хендрикс с комисиона.

— Разбирам. — Това, което разбрах, не ми харесваше, но не казах нищо. — Адмиралът спомена, че Хю се е опитал да купи Шарден за някакъв анонимен клиент. Дали не е бил Хендрикс?

— Възможно е — рече тя.

— Разкажете ми нещо повече за Хендрикс.

— Нищо повече не зная. Срегнах го само веднъж. Това ми беше достатъчно. Зная, че е зъл старец и има телохранител, който го пренася от етаж на етаж.

— Пренася ли го?

— Да. Той е сакат. Да ви кажа право, предложи ми работа.

— Да го пренасяте от етаж на етаж ли?

— Не определи точно задълженията ми. Не стигна чак дотам. —

Гласът ѝ беше толкова хладен, че смрази разговора ни. — А сега бихме могли да оставим тази тема, нали, мистър Арчър?

Пътят бе започнал да се изкачва към планините. Жълти в черни знаци „Свлечище“ изникваха покрай нас. Като натиснах докрай педала на газта, аз поддържах скорост около петдесет мили в час.

— Били сте много зает тази сутрин — каза Мери след малко. — Срещнали сте се с Търнърови и какво ли не още.

— Обществената активност е моето духовно богатство.

— И с Алис ли се срещнахте?

Отговорих утвърдително.

— И какво си помислихте за нея?

— Не бих го казал на друго момиче, но тя е очарователна.

— Суетността не е сред пороците ми — заяви Мери. — Красива е. И е искрено привързана към Хю.

— Разбрах това.

— Мисля, че Алис никога преди не е била влюбена. А живописиста има за нея почти толкова голямо значение, колкото и за него.

— Щастливец е той. — Спомних си лишения от илюзии поглед на автопортрета и си рекох: „Дано щастието не му изневери.“

Пътят лъкатушеше и се катереше по червеникави глинести ридове, минаваше през поля, обрасли със сух храсталак.

— Колко има още? — попитах.

— Около две мили.

Още десет-дванайсет мили се движихме зигзагообразно нагоре по планинския склон. Най-после поехме по равно. Така внимавах да не изляза от пътя, че видях виличката едва когато се изкачихме над нея. Тя беше едноетажна дървена постройка, разположена в малка падинка на края на високото скалисто плато. Към едната ѝ стена бе прилепен отворен брезентов гараж, от който се подаваше задната броня на сив двуместен закрит автомобил. Погледнах Мери.

Тя кимна.

— Това е нашата кола. — В гласа ѝ звучеше облекчение.

Спрях колата си на пътеката пред виличката. Щом моторът угасна, настъпи тишината. Един самотен ястреб високо над главите ни

се въртеше непрекъснато, сякаш вързан с невидима жица. Иначе целият свят наоколо изглеждаше пуст. Когато тръгнахме по занемарената чакълена алея за коли, стресна ме звукът от собствените ми стъпки.

Вратата не беше заключена. Виличката имаше само една стая. Вътре цареше ергенска бъркотия, с месеци недокосвана от човешка ръка. Готварски прибори, изцапани с боя работни престилки, материали за рисуване, завивки и постелки бяха разхвърлени по пода и върху мебелите. На кухненската маса в средата на стаята имаше отворена бутилка уиски, полупразна. Щеше да прилича на всяка друга планинска виличка, ако ги нямаше акварелите на стената, подобни на блестящи прозорчета, и единствения голям прозорец, който гледаше към небето.

Мери прекоси стаята, приближи се до прозореца. Гледаше навън. Аз заставах до рамото ѝ. Синьото пространство пред нас се спущаше към морето и отвъд извития хоризонт. Сан Маркос и неговите предградия се разстилаха като на карта между морето и планините.

— Интересно къде ли може да е — каза тя. — Възможно е да е тръгнал на екскурзия. В края на краищата не знае, че го търсим.

Погледнах надолу по планинския склон, който се спущаше почти отвесно под прозореца.

— Вярно — казах. — Не знае.

Червеният глинен скат беше осеян с морени. Там не растеше нищо друго освен няколко пепелявокафяви планински храсти. А между два камъка се подаваше крак с мъжка обувка.

Излязох, без да кажа нито дума. Една пътека водеше от вилата към края на склона. Там беше Хю Уестърн, увиснал на единия си крак. Той лежеше или по-скоро висеше с главата надолу на около два метра под ръба, с лице, забито в глината. Единият му крак беше прегънат под тялото. Другият — заклещен между камъните. Заобиколих камъните и се наведох да видя главата му.

Лявото слепоочие беше смазано. Лицето също бе смазано; повдигнах вкочаненото тяло да погледна. Той беше мъртъв от няколко часа, но от него все още лъхаше острата, силна миризма на уиски.

Малка лавина от чакъл се свлече покрай мен. Мери беше на върха на склона.

— Не слизайте тук.

Тя не обърна внимание на предупреждението ми. Стоях там, наведен над трупа, и се мъчех да скрия от нея обезобразената глава. Тя се подпря на морената и погледна надолу, черните ѝ очи блестяха върху изпитото лице. Дръпнах се настрана. Мери взе главата на брат си в ръце.

— Ако припаднете — рекох, — не знам дали ще мога да ви пренеса горе.

— Няма да припадна.

Повдигна тялото за раменете, за да се взре в лицето. Малко се смутих, като видях колко е силна. Пръстите ѝ се движеха нежно по раненото слепоочие.

— От това е бил убит. Прилича на удар с юмрук.

Коленичих до нея и забелязах редицата закръглени вдлъбнатини по черепа.

— Сигурно е паднал — рече тя — и е ударил главата си в камъните. Никой не би могъл да го удари толкова силно.

— Но се боя, че все пак някой е направил това.

Някой, чийто юмрук е толкова як, че да остави белег в дърво.

Два часа по-късно паркирах колата си пред магазина за произведения на изкуството на Рубио Стрийт. Витрините му бяха претъпкани с импресионистки и постимпресионистки репродукции и един много лош оригинал — прибор с маслени бои, застинал и неподвижен като желе. Надписът над витрините беше изрисуван с главни ръкописни букви: Chez Hilary. На картонената табелка на вратата пишеше нещо по-просто и по-конкретно: „Затворено“.

Стълбата и коридорът изглеждаха тъмни, ала беше приятно да се скрие човек от слънцето. Слънцето ми напомни за това което бях открил по пладне на платното. Все още не преваляше следобед, но бях напрегнат и изнервен като в късна нощ. Очите ме боляха.

Мери отключи вратата на апартамента си, дръпна се настрана да мина. Спря на вратата на стаята си, за да ми каже, че на бюфета има уиски. Предложих да ѝ приготвя за пиене. Не, благодаря, никога не пиела. Вратата се затвори подире ѝ. Налях си уиски и вода и се опитах да се отпусна на едно кресло. Не можах да се отпусна. В главата ми

непрекъснато витаеха въпроси и отговори и въпроси, които нямаха отговори.

Бяхме повикали шерифа от най-близкия пункт на горската противопожарна служба, заведохме го с помощниците му обратно нагоре в планината при трупа. Направиха снимки, претърсиха виличката и околностите ѝ, зададоха много въпроси. Мери не спомена за изчезналия Шарден. Нито пък аз.

На някои от въпросите бе отговорено след пристигането на окръжния следовател. Хю Уестърн бе умрял някъде между осем и десет часа предишната вечер; следователят не можеше да определи точно времето, преди да е анализирано съдържанието на стомаха. Ударът в слепоочието го бе убил. Раните по лицето, от които не бе потекла кръв, вероятно са били нанесени след смъртта. Това значеше, че е бил мъртъв, когато тялото е паднало или е било хвърлено надолу по планинския склон.

Дрехите му бяха намокрени с уиски така, че да прилича на пиянска злополука. Но в желанието си да заблуди убиецът бе прекалил; бе надхитрил себе си. На бутилката от уиски в хижата нямаше никакви отпечатащи от пръсти, дори на Уестърн. Нямаше отпечатащи и по кормилото на колата му. И бутилката, и кормилото бяха избърсани.

Станах, когато Мери се върна в стаята. Тя бе сресала черната си коса така, че лъщеше, и се бе преоблякла в рокля от меко черно жарсе, която прилепваше като кожа. Една мисъл се мярна в главата ми като зъл малък гризач. Запитах се как ли би изглеждала тя с брада.

— Мога ли да огледам още веднъж ателието? Интересува ме оная скица.

Тя ме изгледа, като се намръщи малко озадачено.

— Скица ли?

— Оная дама с брадата.

Тя прекоси хола пред мен, като вървеше бавно и внимателно, сякаш подът не беше достатъчно здрав и при някакво бързо движение можеше да потъне в черен хаос. Вратата на ателието бе все така отключена. Тя я задържа отворена и натисна ключа за осветлението.

Когато флуоресцентните лампи премигнаха, видях, че брадатата гола жена я няма. От нея не бе останало нищо освен четирите

откъснати ъгълчета от картона, забодени с кабарчета върху празния триножник. Обърнах се към Мери.

— Вие ли я свалихте?

— Не. От сутринта не съм стъпвала в ателието.

— Тогава някой я е откраднал. Липсва ли нещо друго?

— Не мога да разбера в тая бъркотия тук. — Тя започна да обикаля стаята, като гледаше картините по стените и най-последно се спря до една маса в ъгъла. — На тази маса имаше бронзова отливка. Сега и нея я няма.

— Каква отливка?

— Отливка на юмрук. Хю я направи от юмрука на оня човек... оня ужасен човек, за когото ви казах.

— Какъв ужасен човек?

— Мисля, че името му е Девлин. Той е телохранител на Хендрикс. Хю винаги се е интересувал от ръце, а този човек има огромни ръце.

Погледът ѝ изведнъж започна да блуждае. Предположих, че мисли за същото, за което мислех и аз — белезите по главата на Хю, направени може би от исполински юмрук.

— Гледайте. — Посочих вдлъбнатините по касата на вратата. — Възможно ли е да са направени с отливката от юмрука на Девлин?

Тя опипа вдлъбнатините с треперещи пръсти.

— Мисля, че да... Не знам. — Обърна се към мен с мрачен въпрос в очите.

— Ако е така — рекох аз, — той вероятно е бил убит в това ателие. Трябва да го кажете на полицаите. И мисля, че е време да узнаят за тоя Шарден.

В погледа ѝ имаше сдържано нежелание. После тя отстъпи.

— Да, ще трябва да им кажа. Така или иначе те много скоро ще узнаят. Но сега съм по-сигурна от всякога, че Хю не е взел картината.

— Какво представлява тази картина? Ако успеем да разберем това, може да открием убиеца, който се е лепнал за нея.

— Така ли мислите? Е, на картината е изобразено момченце, което гледа ябълка. Почакайте за момент: Хилари има копие. То беше нарисувано от един от студентите в колежа и не е много майсторски изпипано. Но ще ви даде известна представа, ако пожелаете да отидете в магазина му и да го разгледате.

— Магазинът е затворен.

— Все пак той може да е там. Има малък апартамент отзад.

Тръгнах към преддверието, но се обърнах, преди да стигна дотам.

— Точно кой е Хилари Тод?

— Не знам откъде е дошъл. През войната беше разквартируван тук и просто остана. Едно време родителите му имали пари и той следвал живопис и балет в Париж, или поне така твърди.

— Изкуството, изглежда, е главният поминък на жителите на Сан Маркос.

— Просто не сте срещнали когото трябва.

Слязох до паркинга по външната стълба, чудейки се какво означават тези думи, ако са свързани с брат й. Откритата кола на Тод беше близо до края на уличката. Почуках по задната врата на магазина. Никой не отговори, ала зад жалузите на вратата чух гласове, мърморене и кикотене. При Тод имаше жена. Почуках пак.

След известно забавяне вратата се откряна. Тод надзърна през пролуката. Бършеше устата си с изцапана с червени петна носна кърпичка. Петната бяха твърде ярки, за да е кръв. Присвитите му очи над кърпичката блеснаха силно като пластинки от полиран ахат.

— Добър ден.

Пристъпих напред, сякаш бях напълно уверен, че ще ме пусне. Той отвори неохотно вратата под неудържимия натиск на рамото ми и се отдръпна заднишком в един тесен проход между две тънки преградни стени.

— С какво мога да ви бъда полезен, мистър...? Струва ми ме, че не зная името ви.

Преди да успея да отговоря, един женски глас произнесе ясно:

— Това е мистър Арчър, нали?

На вратата зад него се показа Сара Търнър. Тя държеше чаша уиски със сода и изглеждаше току-що издокарана. Червената й коса беше пригладена, червената й уста лъщеше, сякаш преди малко се бе начервила.

— Добър ден, мисис Търнър.

— Добър ден, мистър Арчър. — Тя се облегна на вратата, като си придаде прекалено спокоен вид. — Познавате ли Хилари, мистър

Арчър? Трябва да го познавате. Хилари е просто пълен и препълнен с чар, нали, скъпи? — Устата ѝ се изви в тънка усмивка.

Тод я погледна с неприязън, после се извърна към мен, без да променя изражението си.

— С мен ли желаете да говорите?

— Да. Вие имате копие от онази картина на Шарден.

— Копие, да.

— Може ли да му хвърля едно око?

— Защо, за бога?

— За да мога да разпозная оригинала. Вероятно той има връзка с убийството.

Докато произнасях тези думи, наблюдавах и двамата. Никой не изглеждаше изненадан.

— Чухме за това по радиото — рече жената. — Трябва да е било ужасно за вас.

— Ужасно — повтори Тод като ехо, тъмните му очи се наляха със синтетично съчувствие.

— Още по-ужасно за Уестърн — рекох — и за оня, който е извършил това. Мисис Търнър, продължавате ли да смятате, че той е откраднал картината?

Тод я изгледа пронизително. Мисис Търнър беше смутена — тъкмо това и целях. Тя удави смущението си в чашата уиски със сода, като отпи голяма глътка от нея и остави червен полумесец на ръба ѝ.

— Никога не съм смятала, че той я е откраднал — излъга влажната ѝ уста. — Само намекнах за такава възможност.

— Разбирам. Не казахте ли нещо в смисъл, че Уестърн се е опитал да купи картината от вашия мъж? Че е действувал като посредник на някой друг?

— Не съм казвала такава нещо. Не ми е известно.

— Тогава адмиралът го е казал. Интересно ще бъде да се знае кой е бил другият. Той е искал да притежава Шарден и ми се струва, че Хю Уестърн е умрял, защото някой е искал Шарден.

Той слушаше внимателно и не казваше нищо.

— Не виждам непременно някаква връзка — обади се той. — Но ако влезете и поседнете, ще ви покажа моето копие.

— Не знаете ли случайно чий посредник е бил Уестърн?

Той разпери широко ръце — типичен европейски жест.

— Отде да зная?

— Нали търгувате с картини.

— Търгувах.

Извърна се рязко и излезе от стаята.

Сара Търнър се бе приближила до барчето в ъгъла. Тя чупеше лед с чукче със сребърна дръжка.

— Искате ли да ви направя едно уиски, мистър Арчър?

— Не, благодаря. — Седнах на един стол, направен от някой кубист за хора с ъгловати фигури, и я гледах как изпи на един дъх новото си уиски със сода. — Какво имаше предвид Тод, когато каза, че не търгувал с картини? Не е ли вече собственик на магазина?

— Принуден е да го зареже. Фалира, та сега търси на чие рамо да изплаче мъката си.

— На вашето ли?

Някаква странна враждебна близост бе възникнала помежду ни и аз се постарях да се възползувам от това, доколкото бе възможно.

— Отде ви хрумна?

— Помислих, че ви е приятел.

— Така ли? — Смехът ѝ прозвуча прекалено силно. — Вие задавате твърде много въпроси, мистър Арчър.

— Според мен това е наложително. Полицайте в такъв град не обичат твърде да настъпват хората по мазолите.

— Но вие не сте полицай.

— Вярно. Просто минавам оттук. И мога да си правя всякакви догадки.

— Какво се надявате да спечелите?

— Нищо за себе си. Искам правдата да възтържествува.

Тя седна срещу мен, коленете ѝ почти докосваха моите. Хубави колене, при това голи. Смутих се. Гласът ѝ бе леко развълнуван и това ме смути още повече.

— Много ли обичахте Хю?

— Допадаше ми. — Отговорих машинално. Мислех за нещо друго: за начина, по който тя седеше на стола си със събрани колене, тялото ѝ отпуснато назад, самодоволно със стегнатите си форми. Същата поза бях видял тази сутрин на рисунката с въглен.

— На мен също ми допадаше — говореше тя. — Много. И си мислех... дойде ми наум нещо. Нещо, за което Хилари спомена преди

две седмици: че Уолтър Хендрикс искал да купи Шарден. Изглежда, че Хю и Уолтър Хендрикс са разговаряли по делови въпроси...

Тя млъкна внезапно. Бе видяла Тод, облегнат на вратата, със сгърчено от гняв лице. Раменете му помръднаха леко към нея. Тя се сви, стискайки чашата си. Ако не бях там, той сигурно щеше да я удари. Но тъй като не можеше, каза с равен глас:

— Колко е уютно тук! Не си ли попрепила, мила Сара?

Тя се страхуваше от него, но не искаше да го покаже.

— Трябваше да правя нещо, за да понеса сегашната компания.

— Сигурно вече си съвсем безчувствена.

— Щом ти казваш, мили.

И запокити полупразната си чаша в стената. Тя се счупи, като одраска мазилката и изпръска една фотография на Нижински като фавн. Част от течността изцапа сините велурени обувки на Тод.

— Много забавно — каза той. — Обичам твоите момичешки лудории, Сара. Обичам също да гледам как ти текат лигите. — Обърна се към мен: — Ето копието, мистър Арчър. Не й обръщайте внимание, тя е само мъничко пиана.

Тод ми поднесе картината с маслени бои, метър на метър, представляваща момченце със синя жилетка, седнало до една маса. В средата на лепената покривка на масата имаше синя чиния с червена ябълка. Момченцето гледаше ябълката, сякаш искаше да я изяде. Имитаторът бе прибавил подписа и датата: Шарден, 1744.

— Не е много добра — каза Тод, — ако сте виждали някога оригинала. Но, разбира се, вие не сте го виждали, нали?

— Не съм.

— Много лошо. Сега навярно никога няма да го видите, а е наистина съвършен. Най-хубавият Шарден на запад от Чикаго.

— Не съм загубил надежда да го видя.

— Няма надежда, момчето ми. Сигурно е вече на път за Европа или за Южна Америка. Крадците на картини пътуват бързо, преди новината за кражбата да ги настигне и да развали сделката. Те ще продадат Шарден на някой частен купувач в Париж или Буенос Айрес и така всичко ще свърши.

— Защо „те“?

— О, действуват на банди. Един човек не може да се занимава сам и с кражбата, и с пласирането на картината. Нужно е разделение на

труда и специализация.

— Вие самият, изглежда, сте специалист.

— Да, в известен смисъл. — Той се усмихна лукаво. — Но не е това, което имате предвид. Преди войната работех в музей.

Тод се наведе и подпря картината на стената. Погледнах Сара Търнър. Тя се бе сгърбила на стола си — неподвижна и мълчалива, закрила лицето си с ръце.

— А сега — каза ми той — според мен май по-добре ще е да си идете. Направих за вас каквото можах. И ще ви дам един съвет, ако желаете. Крадците на картини не убиват, просто не им е в характера. Затова се опасявам, че вашата скъпоценна хипотеза се основава на неточни сведения.

— Много ви благодаря — рекох. — Искрено ви благодаря за това. А също и за гостоприемството.

— Няма защо.

Той повдигна иронично вежда и се обърна към вратата. Аз тръгнах след него през пустия магазин. Повечето от стоката, изглежда, се намираще на витрината. Атмосферата тук бе тъжна и унила, атмосфера на безсърдечно, западнало, остаряло бохемство. Сега Тод не се оглеждаше като собственик. Като че ли вече бе напуснал мислено това място.

Отключи предната врата. Преди да я затвори подире си, последните му думи бяха:

— Аз не бих отишъл да досаждам на Уолтър Хендрикс с тази история на Сара. На нейните приказки не може да се вярва, а за разлика от мен, Хендрикс не търпи досадници.

Значи беше вярно.

Оставих колата на мястото ѝ и прекосих до една пиаца за таксита на отсрещния ъгъл. Там имаше жълта кола с мургав шофьор, който четеше комикси зад кормилото. На корицата на книгата бяха нарисувани мъртви жени. Шофьорът откъсна унесени очи от книгата, пресегна се уморено и ми отвори вратичката.

— Къде?

— При един човек, който се казва Уолтър Хендрикс... знаеш ли къде живее?

— Близо до Футхил Драйв. Ходил съм там. Петдесет и две мили път, извън града. — Акцентът му на жител на Джърси не подхождаше

особено на сицилийските му черти.

— Нюарк?

— Трентън. — С добродушна усмивка показа развалените си зъби. — Искаш да изкараш нещо, а?

— Не. Да тръгваме.

Шофьорът ми говореше през рамо, когато се измъкнахме от оживеното движение в търговската част на града.

— Носиш ли паспорта си?

— Що за място е това, където ме караш?

— Там не обичат посетители. Трябва да имаш виза, за да влезеш, и заповед за освобождаване, за да излезеш. Старият се страхува от крадци или кой знае от какво.

— Защо?

— Както подочувам, имал около десет милиона причини. Десет милиона долара. — Той млясна с устни.

— Откъде ги има?

— Каж ми ти, за да ти кажа. Ще зарежа всичко и ще запраща нагам.

— И ти, и аз.

— Чух, че бил голям предприемач в Лос Анджелис — каза шофьорът. — Преди два месеца закарах там един репортер от лосанджелески вестник. Искаше интервю със стария, нещо, свързано с дело за данъци.

— Какво дело за данъци?

— Не знам. И на мен ще ми се пръсне главата от тия данъци, драги. Стигат ми моите главоболия с данъчните формуляри.

— Какво стана с репортера?

— Докарах го обратно. Старият не пожела да го приеме. Обича усамотението.

— Започвам да добивам представа.

— Да не би случайно и ти да си репортер?

— Не.

От учтивост престана да ме разпитва.

Излязохме от границите на града. Пред нас се извисиха планини — виолетови и без сенки под полегатите слънчеви лъчи. Футхил Драйв се виеше през един каньон, минаваше по разположен нависоко мост и се изкачваше по склона на един хълм, от който морето се виждаше като

син облак ниско на хоризонта. Свърнахме от пътя и минахме през отворена порта, на която беше поставен надпис: „Влизането забранено.“

Втора порта затваряше пътя на върха на хълма. Тя беше двойна врата от ковано желязо, поставена между каменен стълб и каменна портиерска къщичка. Солидна ограда от телена мрежа се простираше от двете ѝ страни, следвайки контурите на хълма, додето стигаше погледът ми. Имението на Хендрикс имаше приблизителните размери на една малка европейска страна.

Шофьорът наду клаксона си. От каменната къщурка излезе пълен човек с панамена шапка. Той се провря с мъка през една тясна вратичка и се затътри към таксито.

— Какво има?

— Дойдох да се видя с мистър Хендрикс, става въпрос за една картина.

Той отвори вратичката на таксито и ме огледа; клепачите, покрити с белези от стари рани, почти скриваха очите му.

— Да не си оня, дето беше тука сутринта?

За пръв път през тоя ден ми хрумна хубава идея.

— Имаш предвид високия с бакенбардите?

— Ъ-хъ.

— Тъкмо бях при него.

Портиерът потърка с кокалчетата на пръстите увисналата си гуша, при което се чу стържещ звук. Ставите на пръстите му бяха смазани.

— Май всичко е наред — рече той най-сетне. — Каж ми името си и ще се обадя по телефона в къщата. Можеш да минеш с колата.

Отвори портата и ни пушна да минем по една плитка долчинка. Долу, сред лабиринт от храсти, имаше продълговата ниска къща с тенис кортове и конюшни от двете страни. На терасираната морава зад къщата имаше дълбок овален басейн като голямо зелено око, втренчено в небето. Някакъв нисък човек по плувки седеше в позата на Мислителя на трамплина в единия му край.

Той и басейнът изчезнаха от очите ми, когато таксито пое надолу по пътя — от двете му страни растяха евкалиптови дървета. Спряхме под един портик отстрани на къщата. На вратата чакаше домашна прислужница с престилка.

— Репортерът не успя да стигне чак дотук — каза шофьорът полугласно. Да не би да имаш връзки?

— Най-знатните хора в града.

— Мистър Арчър? — каза прислужницата. — Мистър Хендрикс се къпе. Аз ще ви заведа.

Заръчах на шофьора да чака и тръгнах след нея през къщата. Когато се озовах навън, видях, че човекът на трамплина съвсем не е нисък. Само изглеждаше нисък, понеже беше доста набит. На шията му изпъкваха мускули, открояваха се по раменете и гърба му, покриваха ръцете и краката му. Той приличаше на културист, получовек, който се стараеше всячески да бъде свръхчовек.

Един друг плуваше във водата; петнистата кафява издутина на корема му стърчеше над повърхността като черупка на галапагоска костенурка. Мислителят се изправи, съпроводен от своите паразитни мускули, и подвижна:

— Мистър Хендрикс!

Човекът във водата се преобърна лениво и зашляпа към края на басейна. Дори главата му беше като на костенурка — сбръчкана, гола и непробиваема на вид. Той се изправи в дълбоката до кръста вода и вдигна слабите си загорели ръце. Другият се надвеси над него. Помогна му да излезе от водата и го закрепил на крака, докато го разтриваше с хавлиена кърпа.

— Благодаря ти, Девлин.

— Няма защо, сър.

Силно приведен, с увиснали като на сбръчкана обезкосмена маймуна ръце, Хендрикс се тътреше към мен. Ставите на коленете и глезените му бяха подути и схванати вероятно от артрит. Той се взря, както бе в обичайната си приведена поза:

— Мен ли търсите? — Гласът, който излизаше от хромото му тяло, беше удивително плътен и дълбок. Самият той не бе толкова стар, колкото изглеждаше. — За какво?

— Нощес от галерията в Сан Маркос е била открадната една картина — Шарденовата „Ябълка на маса“. Чух, че се интересувате от нея.

— Лошо сте осведомен. Сбогом. — Лицето му се сви като юмрук.

— Но не знаете останалото.

Без да ми обръща внимание, той подвикна на прислужницата, която чакаше на разстояние:

— Отпратете този човек.

Девлин се приближи до мен, крачейки наперено като борец, големите му свити юмруци биеха на очи.

— Останалото — рекох — е, че по същото време е бил убит Хю Уестърн. Мисля, че вие го познавахте?

— Да, познавах го. Смъртта му е нещастие. Жалко. Но доколкото съм осведомен, тя няма нищо общо с Шарден и с мен. А сега ще си отидете ли или да наредя да ви изгонят?

Той вдигна студените си очи към мен. Аз го огледах втрещено отгоре додолу, но това не ме задоволи особено.

— Вие се отнасяте много несериозно към убийството, Хендрикс.

— За теб той е мистър Хендрикс — каза Девлин в ухото ми. — А сега ела, приятелче. Чу какво каза мистър Хендрикс.

— Аз не изпълнявам неговите нареждания.

— Аз пък ги изпълнявам — каза Девлин с крива усмивка като разпукан от жегата пъпеш. — Аз изпълнявам неговите нареждания. — Светлите му очички се насочиха към Хендрикс. — Искате ли да го изхвърля?

Хендрикс кимна и отстъпи назад. Очите му пламтяха, сякаш възможността Девлин да прибегне до насилие го възбуждаше. Девлин ме улови за китката. Пръстите му я обвиха и се заключиха.

— Какво правиш, Девлин? — рекох. — Аз пък мислех, че Хю Уестърн ти е приятел.

— Разбира се.

— Искам да открия кой го е убил. Това не те ли интересува? Или самият ти си го пречукал?

— Дявол те взел! — Девлин замига глупаво, мъчейки се да задържи в главата си двата въпроса едновременно.

Хендрикс подхвърли от безопасно разстояние:

— Не говори. Само го претърси и да го няма.

Девлин погледна Хендрикс. Пръстите му бяха като дебели белезници на китката ми. Вдигнах рязко ръката му и се наведох под нея, с което се освободих от хватката му, и го фраснах по тила. Издутият му врат беше корав като пън от секвоя.

Той се извъртя и пак посегна към мен. Мускулите на ръката му се движеха като упоени змии. Беше бавен. Десният ми юмрук улучи брадата му и я залепи на шията му. Той се окопоти и замахна към мен. Аз влязох в кабинката за преобличане и го ръгнах в ръбестия корем два, четири пъти. Но все едно че налагах с юмруци стената от гофрирана ламарина. Големите му ръце се ключиха около мен. Изплъзнах се надолу и се откопчих.

Когато се хвърли върху мен, аз взех да го удриям по главата с лявата си ръка, докато той загуби равновесие. Тогава се извъртях и му нанесох десен прав със сгънат лакът, след който последва ъперкът. По ръката ми сякаш премина електрически ток. Девлин лежеше на зелените плочи като замразен говежди бут.

Погледнах над него към Хендрикс. В очите му нямаше страх, само пресметливост. Той се отдръпна заднишком към един шезлонг и седна тежко.

— Изглеждате доста як. Да не би да сте бивш боксьор? Навремето аз имах няколко боксьори. Ако бяхте по-млад, бъдещето ви може би щеше да е там.

— Това е детинска игра. Като кражбата.

— Кражба, та кражба — каза той неочаквано. — И с какво се занимавате?

— Частен детектив съм.

— Частен, а? — Устата му се изкриви в костенурковска усмивка. — Вие ме заинтересувахте, мистър Арчър. Мога да ви намеря работа — място в моята организация.

— Каква организация?

— Аз съм строител, правя къщи. Като повечето преуспяващи предприемачи, си създавам врагове: манияци, наранени сърца и ветерани-психопати, които мислят, че светът им е задължен. Ей този Девлин не се оказа такъв, за какъвто го смятах. Но вие...

— Я оставете това. Аз съм много придирчив към хората, за които работя.

— Идеалист, а? Чист млад американски идеалист. — Усмивката не слизаше от устата му; беше мрачна. — Е, господин Идеалист, вие си губите времето. Аз не зная нищо за тази картина, нито каквото и да било, свързано с нея. Губите и моето време.

— Струва ми се, че го имате в излишък. И в случая май лъжете.

Хендрикс не ми отговори направо. Той подвижна на прислужницата.

— Обадете се по телефона на изхода. Кажете на Шо, че си имаме малка неприятност с един гост. После се върнете и се погрижете за това. — Посочи с палец Мускулестия, който показваше признаци на живот.

Аз казах на прислужницата:

— Не си правете труд да телефонирате. Няма да остана тук, та и пари да ми дават.

Тя повдигна рамене и погледна Хендрикс. Той кимна. Излязох подир прислужницата.

— Не се забавихте много — рече шофьорът на таксито.

— Не. Знаеш ли къде живее адмирал Търнър?

— Колкото и да е чудно, зная. Ще трябва да ти взема допълнителна такса и за справочни услуги.

Не го насърчих да продължи разговора.

— Закарай ме там.

Остави ме на една улица с големи стари къщи, разположени далеч от тротоара зад зидове от пясъчник и високи живи плетове от мирта. Разплатих се и тръгнах по полегатата пътека към къщата на Търнърви. Тя беше потъмняла от времето паянтова постройка с фронтони и кулички в стил деветдесетте години на миналия век. На почукването ми се отзова една побеляла икономка, останка от същия период.

— Адмиралът е в градината — рече тя. — Ще дойдете ли там?

Градината беше отрупана с многоцветни бегонии и заобиколена от покрит с увивни растения зид. Адмиралът, в изцапано и избеляло жълтеникаво-кафяво лятно облекло, с ожесточение сечеше бурени в една цветна леха. Като ме видя, той се облегна на мотиката и обърса мокрото си чело с опакото на ръката.

— Не бива да стоите на слънце — каза икономката с укор. — Човек на вашата възраст...

— Глупости! Вървете си, мисис Харис. — Тя си отиде. — С какво мога да ви бъда полезен, мистър...?

— Арчър. Сигурно сте чули, че аз открих трупа на Хю Уестърн.

— Преди половин час Сара се прибра вкъщи и ми разказа. Гадна работа и много загадъчна. Той щеше да се жени...

Гласът му секна. Погледна към каменната къщичка в задната част на градината. Там на един отворен прозорец стоеше Алис Търнър. Тя не гледаше към нас. В ръката си държеше малка четка, рисуваше картина, поставена на триножник.

— Работата не е толкова загадъчна, колкото беше по-рано. Аз започвам да сглобявам късчетата, адмирале.

Той се обърна бързо към мен. Очите му станаха отново сурови и празни като цеви на пистолет.

— Кой точно сте вие? Защо ви интересува този случай?

— Аз съм приятел на Хю Уестърн, от Лос Анджелис. Отбих се тук да го видя и го намерих мъртъв. Смятам, че интересът ми едва ли е неуместен.

— Да, разбира се — промърмори адмиралът. — Обаче не искам любители-детективи да се щурат наоколо като пилета с откъснати глави и да се пречкат на властите.

— Аз не съм точно любител. Едно време бях полицай. И ако някой им се пречка, това не съм аз.

— Мен ли обвинявате?

— Стига да имам основание.

Известно време той ме гледа в очите, мъчейки се да овладее и мен, и положението. Но беше стар и объркан. Агресивността бавно се отцеди от погледа му. Той стана почти раздражителен.

— Ще ме извините, но не разбирам нищо. Бях много разстроен от случилото се.

— А дъщеря ви? — Алис беше още на прозореца, рисуваше картината си и сякаш не чуваше гласовете ни. — Тя не знае ли, че Хю е мъртъв?

— Да. Знае. Не бива да тълкувате погрешно постъпките на Алис. Има много начини човек да понесе мъката, а ние в рода Търнър сме свикнали да ѝ намираме отдушник. Усиленият труд е лек за много болки. — Внезапно адмиралът промени и темата, и тона си. — А според вас какво се е случило?

— Имам само подозрение, и то доста мъгляво. Не съм сигурен кой е откраднал картината, но мисля, че зная къде е тя.

— Така ли?

— Има един човек на име Уолтър Хендрикс, който живее в подножието на планините извън града. Познавате ли го?

— Слабо.

— Шарден вероятно е у него. Вътрешно съм убеден, че картината наистина е там, макар и да не зная как се е сдобил с нея.

Адмиралът се опита да се усмихне, но позорно се провали.

— Да не би да искате да кажете, че Хендрикс я е взел? Той не е толкова подвижен, знаете.

— Хилари Тод пък е много подвижен — рекох. — Тод се е отбил при Хендрикс тази сутрин. Готов съм да се обзаложа, че му е донесъл Шарден.

— Обаче вие не сте видели това, нали?

— Не беше нужно. Нали видях Тод.

От сянката на задната веранда се обади женски глас:

— Човекът е прав, Джонстън.

Сара Търнър идваше по пътеката към нас, високите ѝ точета потракваха ядно по плочите.

— Хилари го е направил! — извика тя. — Той е откраднал картината и е убил Хю. Аз го видях вчера в полунощ. Дрехите му бяха изцапани с червена планинска глина.

— Чудно защо не си ми споменавала това досега — каза адмиралът рязко.

Взрях се в лицето ѝ. Очите ѝ бяха зачервени, а клепачите — подпухнали от плач. Устата ѝ също беше подута. Когато заговори, видях, че долната устна е цепната.

— Току-що се сетих.

Запитах се дали не я е подсетил ударът, който бе разцепил устната ѝ.

— А къде видя Хилари Тод вчера в полунощ?

— Къде ли?

В моментното мълчание, което настъпи, чух стъпки зад себе си. Алис бе излязла от къщичката. Тя вървеше като сомнамбул след лош сън и се спря до баща си, без да каже нито дума на когото и да било от нас.

Лицето на Сара се гърчеше; тя търсеше отговор и го намери.

— Срегнах го в „Пресидио“. Отбих се там на чаша кафе след представлението.

— Ти си лъжкия, Сара — каза адмиралът. — „Пресидио“ се затваря в десет часа.

— Не беше „Пресидио“ — каза тя бързо. — Беше барът отсреща, клуб „Четиринайсет“. Вечерях в „Пресидио“, та ги обърках...

Адмиралът мина край нея, без да я слуша повече, и тръгна към къщата. Алис отиде с него. Старецът се клатушкеше, като се облягаше на ръката ѝ.

— Наистина ли видяхте Хилари снощи? — попитах Сара.

Тя постоя една минута така, загледана в мен. Лицето ѝ беше разстроено, почервеняло от вълнение.

— Да, видях го. Имах среща с него в десет часа. Чаках в апартамента му повече от два часа. Той дойде чак след полунощ. Не можех да кажа това на него. — С презрително изражение тя помръдна рамо към къщата.

— И имаше червена глина по дрехите си?

— Да. Нужно ми беше известно време, за да го свържа с Хю.

— Ще съобщите ли на полицията?

Тя се усмихна със загадъчна, неприятна усмивка.

— Мога ли? Та аз трябва все някак да крепя този брак.

— Вече ми казахте.

— Вие ми харесвате. — Без да помръдне, тя сякаш се приближи до мен. — Омръзнали са ми всички тия жалки гадове, които населяват града ни.

Тонът ми беше хладен, пряк и много озлобен:

— И Хю Уестърн ли ви беше омръзнал, мисис Търнър?

— Какво искате да кажете?

— Чух, че преди два месеца той ви е бил шута. А снощи в ателието някой му е бил шута и на него.

— От седмици не съм стъпвала в ателието му.

— Никога ли не сте му позирали?

Лицето ѝ като че се смали и изостри. Пръстите ѝ с дълъг маникюр легнаха върху моята ръка.

— Мога ли да разчитам на вас, мистър Арчър?

— Ако вие сте убили Хю, не.

— Не съм го убила; кълна се, че не съм, Хилари го е убил.

— Но сте били там снощи.

— Не.

— Аз мисля обратното. На триножника имаше една скица с въглен. Вие сте позирали за нея, нали?

Нервите ѝ бяха силно обтегнати, но се опита да кокетничи.

— Как познахте?

— По стойката ви. Тя ми напомня за картината.

— Харесва ли ви?

— Слушайте, мисис Търнър. Вие, изглежда, не съзнавате, че тази скица е улика и унищожаването ѝ е престъпление.

— Не съм я унищожила.

— Тогава къде я сложихте?

— Не съм казвала, че аз съм я взела.

— Но сте я взели.

— Да, взех я — призна тя най-после. — Но в случая тя не е улика. Аз позирах за нея преди шест месеца и Хю я държеше в ателието си. Когато чух днес следобед, че е мъртъв, отидох да я прибера само за да бъда сигурна, че няма да се появи във вестниците. Не знам защо, той я държеше на триножника и я е развалил, нарисувал и брада. Не знам защо.

— Това ще стане ясно, ако попромените разказа си. Ако сте се скарали, докато Хю ви е рисувал снощи, и сте го ударили по главата с оня метален юмрук. Може вие сама да сте нарисували брадата, за да прикриете постъпката си.

— Не ставайте смешен. Ако е трябвало да прикривам нещо, щях да унищожа скицата. Пък и аз не умея да рисувам.

— Но Хилари умее.

— Вървете по дяволите! — процеди тя през зъби. — Вие сте жалка гадина като всички останали.

И закрачи енергично към къщата. Аз влязох след нея в дългия мрачен коридор. По средата на стълбата за втория етаж тя се обърна и ми подхвърли:

— Не съм я унищожила, но сега ще я унищожа.

Нищо не можех да сторя и продължих по-нататък. Когато минавах покрай вратата на всекидневната, адмиралът подвижна:

— Вие ли сте, Арчър? Ще дойдете ли тук за минутка, а?

Той седеше с Алис на един ъглов кожен диван, разположен до огромен еркерен прозорец в предната част на стаята. Стана и тръгна

към мен тромаво, навел глава като нападащ бик. Лицето му беше като на болен от жълтеница, безкръвно под загара.

— Вие правите голяма грешка — заговори той. — Хилари Тод не е имал нищо общо с кражбата на картината. Всъщност тя не е открадната. Аз лично я изнесох от галерията.

— Но тази сутрин вие отричахте това.

— Аз правя каквото си искам с вещите, които притежавам. Не отговарям пред никого, най-малко пред вас.

— Доктор Силиман може да поиска да узнае — казах иронично.

— Аз ще му кажа, когато сметна за необходимо.

— Ще му кажете ли защо взехте картината?

— Разбира се. А сега, тъй като станяхте доста досаден, ще помоля да напуснете къщата ми.

— Татко! — Алис се приближи до него и го улови за ръката. — Мистър Арчър само се старее да помогне.

— И не стигнах доникъде — казах аз. — Сбърках, като предположих, че някои от приятелите на Хю са честни.

— Стига! — кресна адмиралът. — Излезте!

Алис ме настигна на верандата.

— Не си отивайте ядосан. Татко е способен да се държи като малко дете, но има добри намерения.

— Не разбирам. Или тази сутрин излъга, или сега лъже.

— Не лъже — каза тя разпалено. — Просто направи номер на доктор Силиман и на попечителите. Това, което се случи с Хю, после придаде важност на думите му.

— Вие знаехте ли, че лично той е взел картината?

— Току-що ми каза, преди да дойдете вкъщи. Аз го накарах да ви признае.

— По-добре да посветите и Силиман в шегата — рекох грубо. — Той сигурно ще полудее.

— Вече е полудял — каза тя. — Видях го в галерията днес следобед, скубеше си косите. С колата ли сте?

— Дойдох с такси.

— Аз ще ви закарам.

— Сигурна ли сте, че сте в състояние да направите това?

— Чувствавам се по-добре, когато върша нещо — рече тя.

На алеята за коли до къщата имаше една стара черна лимузина. Качихме се на нея, мис Търнър я изкара на улицата и поехме по надолнището към центъра на града.

Наблюдавайки лицето ѝ, казах:

— Сигурно разбирате, че не вярвам на неговите обяснения.

— Татковите ли имате предвид? — Тя не изглеждаше изненадана. — Самата аз не зная на какво да вярвам.

— Кога, каза, взел Шарден?

— Снощи. Хю работел в мецанина. Татко се промъкнал и пренесъл картината в колата.

— Хю не държи ли вратата заключена?

— Очевидно не. Татко каза, че не била заключена.

— Но по каква причина е откраднал собствената си картина?

— За да докаже нещо. Татко отдавна твърди, че лесно може да се открадне картина от галерията. Мъчеше се да накара съвета на попечителите да сложи сигнална инсталация. Той е много запален на тази тема. Не иска да даде своя Шарден на галерията, докато не се съгласят да го застраховат.

— За двайсет и пет хиляди долара — казах почти на себе си. Двайсет и пет хиляди долара бяха достатъчно солидна подбуда човек да открадне собствената си картина. И ако Хю Уестърн е бил свидетел на кражбата, имало е подбуда и за убийство. — Баща ви скалпи една много хубава история. Но къде е картината сега?

— Не ми каза. Навярно някъде в къщата.

— Съмнявам се. По-вероятно е да се намира в къщата на Уолтър Хендрикс.

— Какво ви кара да говорите така? Познавате ли Уолтър Хендрикс?

— Запознахме се. А вие?

— Той е ужасен човек — рече тя. — Не мога да разбера защо смятате, че картината е у него.

— Това е само догадка.

— Че откъде ще вземе картината? Татко не би и помислил да му я продаде.

— Но Хилари Тод би помислил.

— Хилари ли? Смятате ли, че Хилари я е откраднал?

— Ще го попитам. Моля да ме свалите пред магазина му. Ще се видим по-късно в галерията.

Табелката „Затворено“ все още висеше от вътрешната страна на огледалното стъкло и предната врата беше заключена. По уличката заобиколих зад магазина. Вратата под стълбата бе откряната. Влязох, без да чукам.

Всекидневната бе пуста. От петното на стената, където Сара бе счупила чашата, лъхаше на алкохол. Прекосих коридора и се озовах до отсрещната врата. Тя също беше откряната. Разтворих я по-широко и влязох.

Хилари Тод лежеше, проснат по лице на леглото, а един отворен куфар бе смачкан под тежестта на тялото му. Сребърната дръжка на шилото за лед стърчеше между плещите му в средата на едно мокро тъмно петно. Среброто хвърляше студен отблясък, осветено от един лъч, който проникваше през полуспуснатите жалузи.

Опипах пулса на Хилари и не можах да го открия. Главата му беше извита настрана, празните му немигащи очи — вторачени в стената. Лек ветрец от отворения прозорец рошеше косите от едната страна на главата му.

Пъхнах ръце под тежкото тяло и проверих джобовете. Във вътрешния джоб на самото намерих това, което търсех: обикновен бял служебен плик, незапечатан, с 15 000 долара в едри банкноти.

Стоях над леглото с парите в ръка, когато чух стъпки в коридора. След миг Мери се появи на вратата.

— Видях ви да влизате — каза тя. — Помислих... — Тогава съзря трупа.

— Някой е убил Хилари.

— Убил Хилари? — Тя погледна трупа на леглото, а после мен. Сетих се, че държа парите и всеки може да ги види.

— Какво е това?

Сгънах банкнотите и ги пъхнах във вътрешния си джоб.

— Ще направя един опит. Бъдете добро момиче, обадете се на полицията вместо мен.

— Отде имате тези пари?

— От някой, който не е техен собственик. Не казвайте за това на шерифа. Кажете само, че ще се върна след половин час.

— Ще искат да знаят къде сте отишли.

— А щом вие не знаете, няма да можете да им кажете. И тъй, направете каквото ви казвам.

Тя се взря в лицето ми, питайки се дали да ми вярва. Гласът ѝ беше неуверен:

— Ако сте сигурен, че не грешите.

— Никой никога не е сигурен в това.

Качих се на колата си и поех към Футхил Драйв. Слънцето се бе спуснало ниско над морето, захладняваше. Докато стигнах до железните порти, които отделяха Уолтър Хендрикс от простосмъртните, долината отвъд тях бе вече в сянка.

Юначагата излезе от портиерската къщичка, като че бях натиснал копче на звънец, и се приближи отстрани до колата.

— Какво желаете? — Чак сега ме позна и доближи лицето си до прозорчето. — Омитай се, драги. Имам нареждане да не те пускам тук.

Едва се сдържах да не го фрасна по лицето и се опитах да бъда дипломатичен.

— Дойдох да направя една услуга на шефа ти.

— Той няма нужда от това. А сега се пръждосвай.

— Гледай тук. — Извадих пачката банкноти от джоба си и ти размахвах под носа му. — Става дума за много голяма пара.

Очите му следяха движещите се банкноти, сякаш бе хипнотизиран.

— Аз не приемам подкупи — изрече той с дрезгав, яден шепот.

— Аз не ти предлагам подкуп. Но трябва да се обадиш по телефона на Хендрикс, преди да направиш нещо прибързано, и да му кажеш, че става дума за пари.

— Парите за него ли са? — В гласа му прозвуча алчна нотна. — Колко?

— Кажи му: петнайсет хиляди.

— Много пара. — Той подсвирна. — Що за къща ти строи той, драги, та му даващ допълнително петнайсет хилядарки?

Не отговорих. Въпросът му ми предостави прекалено много материал за размишление. Той влезе обратно в портиерската къщичка.

След две минути излезе и отвори вратите.

— Мистър Хендрикс ще те приеме. Но само да му погодиш някой мръсен номер, няма да се измъкнеш оттука.

Прислужницата чакаше на вратата. Тя ме въведе в голяма правоъгълна стая с френски прозорци от едната страна, които гледаха към терасата. По останалите стени от пода до тавана бяха подредени книги — книги, каквито се купуват на комплекти и никога не се четат. Пред камината в дъното седеше Хендрикс, с одеяло на коленете си, потънал в едно тясно за него кресло.

Когато влязох в стаята, той вдигна глава и светлината от огъня заигра по темето му, озари лицето му с червен блясък.

— Какво има? Елате тук и седнете.

Прислужницата излезе безмълвно. Прекосих стаята и седнах на едно кресло срещу него.

— Аз винаги нося лоши новини, мистър Хендрикс. За убийства и други подобни. Този път е Хилари Тод.

Костенурковото лице не се промени, но главата му сякаш понечи да се свие в подобната на шал яка на халата.

— Крайно съжалявам да чуя това. Но моят портиер спомена нещо за пари. Това ме интересува повече.

— Добре. — Извадих банкнотите и ги разстлах ветрилообразно на коляното си. — Познавате ли ги?

— Защо трябва да ги познавам?

— Като човек, който се интересува от пари, вие се държите много скромно.

— Интересува ме първоначалният им собственик.

— Аз пък помислих, че вие сте собственикът. Хрумнаха ми и някои други неща. Например че Хилари Тод е откраднал Шарден и го е продал на вас. Само не мога да проумея защо ще купувате открадната картина и ще я плащате в брой.

Изкуствените му зъби лъснаха студено на светлината на огъня. Като човека на входната врата, и той бе приковал очи в парите.

— Картината не бе открадната. Аз я купих законно от законния ѝ собственик.

— Можех да ви повярвам, ако не бяхте заявили днес следобед, че не знаете нищо за нея. На вас ви е известно, че е открадната.

В гласа му прозвуча рязка нотка:

— Не е открадната.

Пъхна осеяната си със сини вени ръка в джоба на халата, извади един сгънат лист и ми го подаде.

Беше документ за продажба на картината, неофициален, но законен, написан на ръка върху бланка на плажния клуб на Сан Маркос, подписан от адмирал Джонстън Търнър и носещ съответната дата.

— А сега може ли да ви попитам отде сте взели тези пари?

— Ще бъда откровен с вас, мистър Хендрикс. Взех ги от трупа на Хилари Тод, когато вече нямаше нужда от тях.

— Според мен това е престъпление.

Мозъкът ми работеше усилено, мъчейки се да подреди куп противоречиви факти.

— Предполагам, че няма да казвате никому за това.

Той повдигна рамене.

— Главата ви гъмжи от предположения.

— Имам и още едно. Не знам дали сте ми признателен, че ви донесох тези пари, но мисля, че трябва да ми благодарите.

— А имате ли някакво основание да твърдите това? — Той отклони поглед от парите на коляното ми и се взря в лицето ми.

— Вие се занимавате със строителство, нали, мистър Хендрикс?

— Да. — Гласът му прозвуча глухо.

— Не зная точно как сте се сдобили с тези пари. Предполагам, че сте ги измъкнали от някои купувачи, като сте искали подкуп в брой като добавка към официално обявената цена на къщите, които сте продавали на ветерани.

— Това е много неясна догадка, нали?

— Не очаквам да си признаете. Обаче сигурно няма да искате някой да установи, че тези пари водят до вас. Доказателство за това е фактът, че не сте ги внесли в банката. Ето защо Тод е можел да разчита да запазите в тайна продажбата на тази картина. Именно затова трябва да ми бъдете признателен.

Костенурковите очи се взираха в моите, в тях не се четеше признание.

— Ако трябва да ви бъда признателен, под каква форма предлагате да изразя моята признателност?

— Искам картината. Страшно ми харесва.

— Вместо нея задръжте парите.

— Тези пари не ми харесват. Мръсни пари никога не са ми харесвали.

Той отметна одеялото и се надигна от креслото.

— Вие сте малко по-честен, отколкото смятах. Значи предлагате с тези пари да откупите картината от мен?

— Точно така.

— Ами ако не се съглася?

— Парите ще отидат в отдел „Проверки“ на данъчната служба.

За известно време настъпи мълчание, нарушавано от съскането и пращенето на огъня — слаб, дразнещ звук.

— Добре — каза той най-после. — Дайте ми парите.

— А вие ми дайте картината.

Той се затътри по дебелия килим, пристъпвайки сантиметър по сантиметър, и натисна ъгъла на един от шкафовете си за книги. Шкафът се разтвори като врата. Зад нея се намираше голям сейф, вграден в стената. Чаках неловко.

След минута Хендрикс се дотътри обратно до мен с картината в ръце. Момченцето със синята жилетка беше там, в рамката, и гледаше ябълката, явно добра за ядене дори след повече от двеста години.

На съсухреното лице на Хендрикс сега бе изписано злобно примирение.

— Това е равносилно на изнудване.

— Напротив, аз ви спасявам от последиците на вашето неблагоприятно поведение. Не бива да си имате вземане-даване с крадци и убийци.

— Продължавате ли да твърдите, че картината е открадната?

— Смятам, че е открадната. Вероятно това ви е известно. Ще отговорите ли на един въпрос?

— Може би.

— Когато Хилари Тод ви подпитваше дали ще купите тази картина, спомена ли името на адмирал Търнър?

— Разбира се. Вие държите в ръката си документа за продажбата. Той е подписан, от адмирала.

— Виждам го, но не познавам подписа му.

— Аз пък го познавам. А сега, ако нямате други въпроси, може ли да получа парите си?

Той протегна мургавата си ръка с дланта нагоре. Дадох му пачката банкноти.

— И документа за продажба, ако обичате.

— Той не влизаше в сделката.

— Ще трябва да влезе.

— Май сте прав. — Подадох му го.

— Моля не идвайте трети път — каза той, когато позвъни на прислужницата. — Вашите посещения ме уморяват и дразнят.

— Няма да идвам повече — рекох. И не беше нужно.

Паркирах колата в уличката до художествената галерия и слязох с Шарден под мишница. От вътрешния двор на ресторанта зад живия плет се чуваше говор, смях и тенекиен звън на прибори на ядене. От другата страна на уличката, зад преградения с решетка прозорец на Силимановия кабинет, сведеше лампа. Пресегнах се между металните пръчки и почуках по стъклото. Нищо не се виждаше зад спуснатите жалузи.

Някой отвори прозореца. Беше Алис, светлината образуваше ореол около русата ѝ коса.

— Кой е? — запита тя с плах шепот.

— Арчър.

Обзе ме някакъв внезапен, донякъде мелодраматичен порив. Вдигнах картината на Шарден и я пъхнах между пречките. Тя я пое от ръцете ми и нададе слаб писък на изненада.

— Оказа се там, където предполагам — рекох аз.

Силиман се появи до рамото ѝ и извряка:

— Какво е това? Какво е това?

Мозъкът ми вече правеше дубъл на постъпката, която току-що бях извършил. Аз бях върнал Шарден в галерията, без да мина през вратата. Картината може да е била открадната по същия начин от Хилари Тод или от някой друг, който е имал достъп до сградата. Човек не би могъл да мине между пречките, но картината е друга работа.

Главата на Силиман се подаде от прозореца, като че някой изтърсваше сив парцал за бърсане на прах.

— Къде, за бога, я намерихте?

Не бях намислил какво да отговоря, затова не казах нищо.

Една нежна ръка докосна ръката ми и се задържа на нея като кацнала птичка. Сепнах се, но беше Мери.

— Търсех ви — рече тя. — Шерифът е в магазина на Хилари и се е разбеснял като луд. Каза, че щял да ви натика в затвора като важен свидетел.

— Да не сте му казали за парите? — попитах полугласно.

— Не. Наистина ли взехте картината?

— Влезте вътре и ще видите.

Когато завивахме зад ъгъла на сградата, една кола се отдели от бордюра пред нея и с рев пое по улицата. Беше черната лимузина на адмирал Търнър.

— Май Алис шофира — каза Мери.

— Сигурно отива да съобщи на баща си.

Взех внезапно решение и тръгнах обратно към колата си.

— Къде отивате?

— Искам да видя как ще реагира адмиралът на новината.

Тя ме последва.

— Вземете ме със себе си.

— По-добре останете тук. Кой знае какво може да се случи.

Опитах се да затворя вратичката, но тя се държеше за нея.

— Вие все бягате и ме оставяте да давам обяснения вместо вас.

— Добре, качете се. Нямам време да споря.

Подкарах направо по уличката, после през паркинга — към Рубио Стрийт. Пред задната врата на магазина на Хилари стоеше униформен полицаи, но не се опита да ни спре.

— Какво каза полицията за Хилари? — попитах Мери.

— Нищо особено. Пръстовите отпечатьци са избърсани от шилото за лед и полицията няма представа кой е свършил тази работа.

Минах на жълта светлина и зад мен отекна хор от възмутени клаксони.

— Казахте, че не знаете какво ще стане, когато стигнете там. Мислите ли, че адмиралът... — Тя остави фразата недовършена.

— Не зная. Но имам чувството, че скоро ще узная. — Много неща можех да кажа. Но се съсредоточих върху шофирането.

— Това ли е улицата? — запитах я най-последно.

— Да.

Гумите ми изсвистяха на ъгъла, а после и пред къщата. Мери слезе от колата преди мен.

— Не се приближавай — казах ѝ аз. — Може да стане опасно.

Тя ме пусна да мина пред нея по пътеката. Черната лимузина стоеше със запалени фарове, на алеята за коли, а лявата предна вратичка зееше отворена. Главният вход на къщата бе затворен, но навътре светеше. Влязох, без да чукам.

Сара излезе от всекидневната. През целия ден лицето ѝ беше разстроено и сега изглеждаше старо, повехнало и грозно. Светлата ѝ коса висеше разрешена, гласът ѝ бе дрезгав.

— Как си позволявате?

— Искам да се видя с адмирала. Къде е той?

— Отде да зная? Аз не мога да следя мъжете си. — Тя направи една крачка към мен, олюля се и едва не падна.

Мери я хвана и я настани на едно кресло. Главата ѝ се опря безсилно на стената и устата ѝ увисна отворена. Червилото по устните приличаше на коричка напукана засъхнала кръв.

— Те трябва да са тук.

Гърмежът, който чухме в този момент, беше като удивителна в края на думите ми. Дойде някъде от задната част на къщата, звукът бе притъпен от стените и разстоянието.

Влязох в градината. В къщичката на градинаря светеше и зад прозореца премина сянка на човек. Притичах по пътеката до отворената врата и се заковах на прага.

Адмирал Търнър стоеше срещу мен с оръжие в ръка. Беше голямокалибрен автоматичен пистолет, употребяван във флотата. От кръглото му питащо дуло се виеше син дим. Алис лежеше по лице на застлания с килим под помежду ни.

Взрях се в дулото на пистолета, в гранитното лице на Търнър.

— Вие сте я убили.

Отговори ми Алис:

— Махайте се.

Думите излязоха от гърлото ѝ със силни ридания, които разтърсиха проснатото ѝ тяло.

— Това е личен въпрос, Арчър. — Пистолетът помръдна леко и ръката на адмирала. Усещах напрежението ѝ през цялата ширина на стаята. — Направете каквото ви казва тя.

— Чух изстрел. Убийството не е личен въпрос.

— Както виждате, няма убийство.

— Не сте добре с паметта.

— Аз нямам нищо общо с това — каза той. — Чистех пистолета си и забравих, че е зареден.

— Затова ли Алис лежи и плаче? Измислете нещо по-убедително, адмирале.

— Нервите ѝ са разстроени. Но ви уверявам, че моите са добре. — Той направи три малки крачки към мен и се спря до момичето на пода. Стискаше пистолета много здраво в ръката си. — А сега си вървете или ще трябва да си послужи с него.

Натискът върху спусъка се засилваше. Подпрях се с ръце на касата на вратата и застанах неподвижно.

— Вие май сте уверен, че сега е зареден — рекох.

Междувременно чух слабо хрущане на чакъла по градинската пътека зад мен. Заговорих високо, за да заглуша този звук.

— Вие заявявате, че не сте имали нищо общо с убийството. Тогава защо Тод дойде в плажния клуб тази сутрин? Защо променихте разказа си за картината?

Той погледна към дъщеря си, като че тя можеше да отговори на въпросите ми. Алис не издаде звук, ала раменете ѝ потреперваха от сдържани ридания.

Докато наблюдавах двамата — баща и дъщеря, събитията през деня се очертаха ясно. В центъра им бе дулото на този пистолет, кръглата синя паст на смъртта.

Заговорих много внимателно, за да печеля време:

— Мога да отгатна какво ви е казал Тод тази сутрин. Искате ли да предам диалога ви със свои думи?

Той ме погледна остро, пистолетът също ме погледна. В градината вече не се чуваха шумове. Ако Мери действуваше толкова бързо, колкото предполагах, тя сигурно бе вече на телефона.

— Той ви е казал, че е откраднал картината ви и има купувач за нея. Но Хендрикс е бил предпазлив. На Тод му е трябвало доказателство, че има право да я продаде. Вие сте му дали доказателството. И когато Тод приключил сделката, накарали сте го да задържи парите.

— Глупости! Долнопробни глупости! — Но адмиралът беше некадърен актьор и още по-некадърен лъжец.

— Аз видях документа за продажба, адмирале. Остава един въпрос: Защо сте го дали на Тод?

Устните му се раздвижиха, сякаш се канеше да заговори. Но не продума.

— Ще отговоря и на този въпрос. Тод е знаел кой е убил Хю Уестърн. Вие също знаете. И е трябвало да го накарате да мълчи дори това да означава съучастие в кражбата на собствената ви картина.

— Аз не съм бил съучастник в нищо. — Гласът му ставаше все по-слаб. Пистолетът му обаче бе все така внушителен.

— Алис е била съучастница — рекох. — Тя му е помогнала да открадне картината тази сутрин. Подала му я е през прозореца, когато ние със Силиман бяхме в мецанина. Това е едно от нещата, които той ви е казал в плажния клуб, нали?

— Тод ви е наприказвал куп лъжи. Ако не ми дадете дума, че няма да повторите тези лъжи пред никого, ще се наложи да ви застрелям.

Ръката му се сви. Той свали предпазителя на пистолета. Лекият звук прозвуча много красноречиво в тишината.

— Тод скоро ще храни червеите — казах аз. — Той е мъртъв, адмирале.

— Мъртъв ли? — Гласът му стана по старчески треперлив, съскаше в гърлото му.

— Прободен е с шило за лед в апартамента си.

— Кога?

— Днес следобед. Все още ли смятате, че ще има някаква полза, ако се опитате да ме застреляте?

— Вие лъжете.

— Не лъжа. Има второ убийство.

Той погледна момичето в нозете си. Очите му бяха смутени. Болката и объркаността му означаваха опасност. Източникът на

неговата болка бях аз и той можеше да ме застреля, без да мисли. Следях пистолета в ръката му, изчаквайки възможност да се докопам до него. Ръцете ми бяха напрегнати, стиснах рамката на вратата.

Мери Уестърн се провря под лявата ми ръка, влезе в стаята я застана пред мен. Нямаше никакво оръжие, само смелост.

— Той казва истината — рече тя. — Хилари Тод е бил убит днес.

— Свалете пистолета — казах аз. — Не е останало вече нищо за спасяване. Вие смятахте, че защитавате едно нещастно момиче. А тя се оказа двойна убийца.

Адмиралът гледаше момичето на пода.

— Ако това е вярно, Алис, аз си измивам ръцете.

Тя не издаде звук. Лицето ѝ бе скрито от гъстата руса коса. Старецът простена. Пистолетът увисна в ръката му. Аз се приближих, отблъснах Мери и взех пистолета. Адмиралът не се възпротиви, ала по челото ми внезапно изби пот.

— Сигурно вие сте били следващият в списъка ѝ — рекох.

— Не! — изрече сподавено дъщеря му. Тя започна да се изправя, привдигайки се с мъка на ръце и колене като ранен боксьор. Отметна косата си назад. Лицето ѝ почти не бе се променило. Наглед то беше очарователно, както винаги, но бездушно като пластмасовото лице на кукла.

— Аз бях следващата в списъка — каза тя глухо. — Опитах се да се застрелям, когато разбрах, че знаете за мен. Татко ме възпря.

— Само че досега не знаех нищо за вас.

— Знаехте. Не може да не сте знаели. Когато разговаряхте с татко в градината, вие искахте да чуя всичко — всичко, което разправяхте за Хилари.

— Така ли?

Адмиралът се обади някак плахо:

— Значи ти си го убила, Али. Защо изцапа ръцете си с кръвта му? Защо? — Той посегна пипнешком към нея и ръката му замря във въздуха. Гледаше дъщеря си така, като че беше баща на някакво странно, зловещо създание.

Алис сведе мълчаливо глава. Вместо нея отговорих аз:

— Тя е откраднала Шарден заради него и е изпълнявала каквото ѝ каже. Но после е разбрала, че той не може да избяга, или ако избяга, ще го върнат и ще го разпитват. Не е била сигурна дали той ще

премълчи за Хю. Днес следобед направила така, че да е сигурна. Да извършиш второ убийство е по-лесно.

— Не! — силно тръсна тя русата си глава. — Аз не убих Хю. Само го ударих с нещо. Нямах намерение да го убивам. Той ме удари пръв, удари ме, тогава и аз го ударих.

— Със смъртоносно оръжие, оня метален юмрук. Ударила сте го с него два пъти. Първият удар не улучил, и оставил белег върху касата на вратата. Вторият обаче улучил.

— Но аз не исках да го убия. Хилари знаеше, че не исках да го убия.

— Отде да знае? Там ли беше?

— Беше на долния етаж, в апартамента си. Когато чул Хю да пада, качи се горе. Хю беше още жив. Той умря в колата на Хилари, когато тръгнахме за болницата. Хилари каза, че ще ми помогне да прикрия работата. Взе оня ужасен юмрук и го хвърли в морето. Аз почти не съзнавах какво правя. Хилари свърши всичко. Той сложи трупа в колата на Хю и потегли към планината. Аз го последвах с неговата кола и го докарах обратно. На връщане той ми обясни защо ми помага. Нуждаел се от пари. Знаел, че ние нямаме пари, но имал възможност да продаде Шарден. Тази сутрин го откраднах заради него. Нямах друг изход. Всичко извърших, защото нямах друг изход.

Тя отмести очи от мен и погледна баща си. Той извърна лицето си от нея.

— Не е било нужно да разбивате черепа на Хю — рекох. — Защо постъпихте така?

Кукленските ѝ очи се завъртяха, спряха се отново на мен, в тях проблесна студено, убийствено кокетство.

— Ако ви кажа, ще направите ли нещо за мен? Една услуга? Ще ми дадете ли татковия пистолет само за секунда?

— И да ви оставя да избием всички ни?

— Само себе си — заяви тя. — Оставете в него един-единствен патрон.

— Не ѝ го давайте — каза адмиралът. — И без това достатъчно ни е опозорила.

— Нямам никакво намерение да ѝ го дам. И не е нужно да ми се казва защо е убила Хю. Докато го чакала в ателието му снощи,

намерила една негова скица. Скицата била стара, но тя не знаела това. По очевидни причини никога дотогава не била я виждала.

— Каква скица?

— Портрет на гола жена. Забола я с кабарчета на триножника и я украсила с брада. Когато Хю се прибрал, видял какво е направила. Той не обичал да развалят картините му и вероятно ѝ ударил плесница.

— Удари ме с юмрук — каза Алис. — Аз го убих при самоотбрана.

— Може така да сте си го представяли. Но в действителност сте го убили от ревност.

Тя се засмя. Прозвуча жестоко, сякаш изтръгваха жизненоважен орган.

— От нея да ревнувам?

— Същата ревност, която ви е накарала да обезобразите скицата.

Очите ѝ се разшириха, но бяха слепи, гледаха само някъде навътре, в душата ѝ.

— Ревност ли? Не знам. Чувствувах се толкова самотна, сам-самичка на света. Откакто майка ми умря, никой не ме обича.

— Не е вярно, Алис. Ти имаше мен. — Колебливата ръка на адмирала се протегна и пак замря във въздуха, сякаш имаше някаква невидима стена помежду им.

— Никога. Почти не те виждах. После Сара те присвои. Аз нямах никого, никого преди Хю. Най-после помислих, че един човек ме обича, на него ще мога да разчитам...

Гласът ѝ секна. Адмиралът се стараеше да не гледа дъщеря си. Стаята беше като килия в ада, където грешни души страдат мълчаливо от жестоки мъчения. Най-после тишината бе нарушена от воя на далечна сирена. Той се усили и като ридание отекна в нощта.

Алис плачеше, без да закрива лицето си. Мери Уестърн пристъпи напред и обгърна раменете ѝ с ръка.

— Не плачи. — Гласът ѝ беше топъл. Лицето ѝ бе тъжно ѝ хубаво.

— Ти също ме мразиш.

— Не. Аз те съжалявам, Алис. Жаля за теб повече, отколкото за Хю.

Адмиралът докосна ръката ми.

— Коя беше жената на скицата? — запита той с треперещ глас.

Взрях се в умореното му старческо лице и реших, че достатъчно е страдал.

— Не знам.

Но в очите му виждах, че той знае.

---

[1] Нищо (исп.) — Б.пр. ↑

[2] Много известен френски художник от края на миналия век. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.